קאַנצערט און טאַנץ, זונטאָג, נאָוו. 15 — 8.30 אָוונט אין — פּרץ-זאַל, גוטע פּראָגראַם און אַרקעסטער

אויפגאַנג — 7.34.
אונטערגאַנג — 4.49.

אויפגעמאַכט: מוטער פאַראַין פון פּרץ שול
וועטער: טייל־ווייז וואָלקנדיק, קיל

Largest Circulation of any Newspaper entering Jewish Homes in Western Canada.

אידישע וואָרט

The Israelite Daily Press

מער פאַרשפּרייט
אין די אידישע היימען פון מערב קאַנאַדע
ווי אַלע אַנדערע אידישע און ענגלישע
צייטונגען צוזאַמען

Vol. 21, No. 255. Friday, Nov. 13, 1931. — Published Daily except Saturday and Sunday. — הערשיינט יעדן טאָג חוץ שבת און זונטאָג. — פרייטאָג ג׳ כסלו, תרצ״ב.

נעריכט דערקלערט קאָמוניסטישע פּאַרטיי פאַר אומגעזעצלאַך

אַנגעקלאָגטע קאָמוניסטישע פירער פאַר־אורטיילט צו פינף יאָר טורמע יעדערער מיט רעקאָמענדאַציע צו דעפּאָרטירן

טאָראָנטאָ, נאָוו. 13. — די אכט קאָמוניסטישע פירער וואָס זיינען לעצטן אָוונט פון דער דזשורי געפונען געוואָרן שולדיק אין די קלאָגעס געמאַכט קעגן זיי פון דער קרוין, זיינען היינט אינדערפרי פאַראורטיילט געוואָרן פון ריכטער רייט צו פינף יאָר טורמע יעדערער. ער הערקאָפּענדירט אויך די דעפּאָרטאַציע פון די אַנגעקלאָגטע נאָכ׳ן אורטייל, אויסער ברייטן, וועלכער איז אַ געבאָרענער קאַנאַדער.

טאָראָנטאָ, נאָוו. 13. — נאָך אַ באַראַטונג פון קאַרנע צוויי שעה, האָט די דזשורי אינם פּראָצעס פון די אַנגעקלאָגטע קאָמוניסטישע פירער אריינגעגעבראַכט דעם אורטייל "שולדיק" קעגן אכט פון די זיבן אַנגעקלאָגטע. דער ריכטער, מייק גאַלינסקי, איז נאָך פריער אַ באַפרייט געוואָרן, נאָכדעם ווי די קרוין האָט דערקלערט, אַז זי האָט ניט גענוג באַווייזן קעגן אים.

די שולדיק געפונענע זיינען: טים באַק, טאָם יוען, דזשאָן באַיטשק, אַיר־מאַס ט. היל, מאַלקאָלם ל. בריוס, סטיוען קאַהאַן, מאַטוויי פּאַפּאַוויטש און טאָמאַס קייסי. זיי זיינען געפונען גע־וואָרן שולדיק אין באַלאַנגען צו אַן אומגעזעצלאַכער אָרגאַניזאַציע; אין האַנדלען ווי מיטגלידער פון אַזאַ אָר־גאַניזאַציע, און אין באַטייליקן זיך אין פאַרדרעטערישער קאָנספּיראַציע.

דער פּראָקוראָר, נאָרמאַן סאַמערוויל, קיו. סי., האָט זיך אינם משך פונם פּראָצעס באַמיט צו דערווייזן, אַז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי — אין קאַנאַדע איז אָרגאַניזירט געוואָרן מיט געלט צו־נעשיקט פון מאָסקווע; אַז זי האָט באַ־צוועקט אומצוואָרפן די קאַנאַדע־רעגירונג און די סאָציאַלע אָרדענונג דורך מאַכט און גוואַלדטאַט. און צו פאַרכאַפּן די מאַכט און צו פאַרניכטן אירע קעגנער.

די פאַרטיידיקונג, אונטער יו דזש. מאַקדאָנאַלד, האָט באַהאַפּטעט, אַז די קרוין האָט ניט קיין באַוויזן אַז די אַנגעקלאָגטע האָבן געוווּסט צו פאַרכאַ־פּן די מאַכט דורך גוואַלדטאַטן, זיי האָבן טאַקע געפריידיקט די סאָציאַלע רעוואָלוציע. אָבער זייער פּלאַנאַפּע איז, אַז אַזאַ רעוואָלוציע מוז במילא קומען דורך דעם צוואַנג פון אומשטענ־דען. און ס׳איז ניט קיין פאַקט, אַז אַ רעוואָלוציע מיט דזשאָ־רען דורך גוואַלדטאַטן.

דער ריכטער, אינסטרואַיטנדיק די דזשורי, האָט איר געזאָגט, אַז וואָס ס׳איז דאָ צוויי־פל, דאַרף די אַנגע־קלאָגטע געגעבן וועדן "דער בענעפיט פון צווייפל". אָבער אַ דזשורי דאַרף זיך הויפּטזאַכלאַך רעכענען מיט ניט־פאַראינטערעסירטע עדות.

דער פּראָצעס האָט זיך געצויגן זינט נאָוו. 2טן. דער הויפּט עדות פון דער אַנקלאָגע איז געווען סאַרדזשענט דזשאָן אַיר, וועלכער איז 7 יאָר צייט, אונטערן נאָמען עסעלוועין, גע־וועזן פאַרשטעלט פאַר אַ מיטגליד פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי.

דער פּראָקוראָר, ווערט פאַרשטאַנען, וועט פאָדערן די קאָנסיפּקאַציע מונס איינגעטאָן פון דער פּאַרטיי און די דע־פּאָרטאַציע פון אַלע מיטגלידער וואָס קאָנען דעפּאָרטירט ווערן.

מעיאָר וועב וויל מען זאָל דאָ רודפן די קאָמוניסטן

מעיאָר וועב פון ווינניפּעג, דערהערנ־דיק וועגן דעם אורטייל פון טאָראָנ־טער גערישט, האָט דערקלערט, אַז ער וועט זיך צלייך וועגן צו דער מאָנ־טאַבער פּראָוויינציאַלער רעגירונג מיט דער בקשה צו נעמען אַ שטעלונג צו דער פראַגע.

"איך האָב אַז די אַכטיניאַ רעגי־רונג וועט אויצט דערקלערן די קאָמו־ניסטישע פּאַרטיי פאַר אַן אומגעזעצ־לאַכער", — האָט מעיאָר וועב געזאָגט. — אַזוי אַז מען וואָלט דאָן נעקאָנט ספּאַרווען זיך מיט די פירער אַן אַנ־דער מאָטאָרן אומעטום".

מעיאָר וועב באַהויפּטעט, אַז ווינ־ניפּעג איז באַזונדערס פאַראינטערעסירט אין דעם, ווייל דאָ איז אַן אַ גרויסער מאַס דער צענטער פון דער באַוועגונג.

—(::)—

יאָנג דזשודעאַ באַנקעט נאָוו. 22טן

זונטאָג, דעם 22טן נאָוועמבער, 6.30 נ. מ., וועט אין צען יאָר פאַרקומען אַן עלטערן אין קינדער באַנקעט פון דער „אָנג דזשודעאַ" — דער ערשטער באַנקעט פון דעם מין, מיר. מ. דזש. פינקלשטיין וועט זיין דער נאָסט דער־נער. עס וועט אויך דורכגעפירט ווערן אַן אינטערעסאַנטע פּראָגראַם.

—(::)—

היב. סיק בעג. סאָסייטי וועט דורכפירן קאַמפּיין

די היבראָ סיק בענעפיט סאָסייטי וועלכע האָט נאָר יאָר געפייערט איר 25־יאָריקן יובילײ, פירט באַלד דורך אַ גרויסן מיטגלידערשאַפט קאַמפּיין, אַלע איינצעלהייטן פונם געפאָנען קאַמפּיין וועלן קירצלאַך אַנאָנסירט ווערן.

פיר קאַנדידאַטן פאַר מעיאָר נאָמינירט געוואָרן

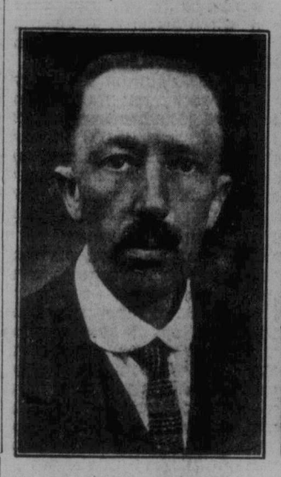
דזשוויקאָב פענער

טעא. אַ. האַנט, קיו. סי.

ט. ר. דיקאָן

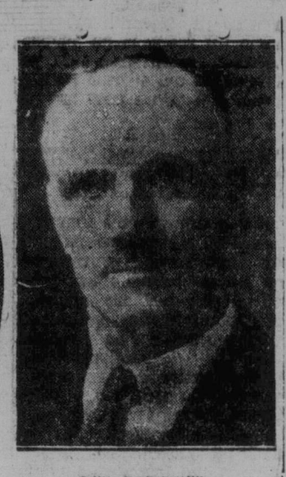
מעיאָר ר. ה. וועב

גרויסע צאָל קאַנדידאַטן פאַר אַלדערמאַן עמטער

די אָפיציעלע נאָמינאַציעס פאַר די מוניציפּאַלע עמטער, פאַר די וואָלן וואָס וועלן פאָרקומען אין ווינניפּעג נאָוו. 27טן, זיינען דורכגעפירט געוואָרן היינט צווישן 12 און 1 נ.מ.

די גרעסטע סענסאַציע דערביי איז געווען די דערשיינונג פון אַ פינפטן מעיאָר קינדידאַט, קאַלין מעקפעיל, פון דער אַזוי גערופענער "סאָשל פראַגרעס אַסאָסיאַישאָן".

די פאָלגנדיקע זיינען נאָמינירט גע־וואָרן:

פאַר מעיאָר, — קאָל. ראַלף וועב, (מעיאָר), ט. ר. דיקאָן, טעא. אַ. האַנט, דזשוויקאָב פענער (קאָמ), און קאַלין מעקפעיל.

אַלדערמען וואַרד 3. — אַלד. דזש. בלומבערג, אַלד. דזש. באַרר, אַלד. ה. דויזוואַרד, וווס. ג. קאַליסניק, ט. ה. פערלעי, דר. פ. סעדזיאַק.

וואַרד 2. — אַלד. טאָם. פלאַי, אַ. דזש. סטרוט, פ. ה. הייוווידסאָן, מישאָס. וואַנדערליפּ, דזשאָן אַ׳העיר, אַ. בראַק, דזש. ר. בעלטאָן, וווס. סטעגלי, פאָול באַרדאַל, ט. וו. גאַרדזשאָן.

וואַרד 1. — אַלד. סי. אי סיימאַניוס, אַלד. ל. ס. באַראָומאָן, אַלד. ה. ענ־דריוס, וו. ב. לאָו, ה. ג. וועבער, סי. ספּענסער.

סקול טראַסטיס, וואַרד 3. — מ. אוועראַבאַך, ע. מעקגרעגע, מרס. מערי לאָו, מרס. מערי דיימע, אַנדריי בילעד־ל, דר. פ. אַ. סמיט, ר. אַ. ברוון

וואַרד 2. — דזשאָ. עשבורוו, מרס. רוזע. מעקלעגען, דר. פ. ע. וואַרינער, ר. אַ. בלאַנדאַל, וו. ר. מילטאָן, אַלעק. ערווין.

וואַרד 1. — ע. וו. דזש. הענ, מרס. ע. דזש. מילער, פאַטריק מעקאַהן, אַ. ע. באוליס, וו. מענעהען, פ. ג. טאָמפּסאָן, סי. אי. נרעהעם, ד. ס. הוטען.

—(::)—

מזל טוב

אַ זון געבאָרן צו מר. און מרס. ש. פעלדמאַן, 433 קאַלערדזש עוועניו. מיר טאָר אַן קינד אין דזשענעראַל האָספּי־טאַל אין בעסטן צושטאַנד.

אַנטי-אידישע ראַיאָטן פאַרשפּרייטן זיך איבער גאַנץ פּוילן

בלויז אַ דאַנק ענערגישער אריינמישונג פון פּאָליציי ווערט ערנסטע בלוט פאַרגיסונג אויסגעמידן אין אַ סך פאַלן — נייע אויסברוכן אין וואַרשעווער אוניווערסיטעט — ראַיאָטן פאַרשפּרייטן זיך אין לעמבערג — ווילנער אידן אין טויט שרעק בעת לויף פון דערמאָרדעלן אַנטיסעמיטישן סטודענט

וואַרשע, נאָוו. 13 (אינטאַ). — פון פאַרשיידענע טייל פון לאַנד וועגן באַריכטעט נייע אַנטי־אידישע אויס־ברוכן, און בלויז אַ דאַנק דער ענערגי־שער אריינמישונג פון דער פּאָליציי זיינען אויסגעמידן אַ גרויסע בלוט פאַרגיסונג.

אין פּראָסקאָוו, אַרום ווילנע, האָט אַ מאַסע סטודענטן, וועלכע, מען גלויבט, זיינען געקומען פון וואַרשע, אַטאַקירט די אידישע באַפעלקערונג, און עטלאַ־כע אונדערן זיינען פאַרוואונדעט געוואָרן און די פענסטער פון 20 אידישע גע־שעפטן זיינען צעשמעטערט געוואָרן. די פרץ ביבליאָטעק, מיט 800 ביכער, איז פאַרניכטעט געוואָרן.

נאָך 23 פאַלן פון שאַרן זיינען באַ־ריכטעט געוואָרן צו דער אידישער קאַ־לאָ, וועלכע האָט איבערגעגעבן אַלע רעטאָלן צו דעם וויכעריקיט דעפּאַרט־מענט פונם אינערן מיניסטעריום, י. גרינבוים און ווייסליצקי. האָבן אויך פערזענלאַך געזוכט זיך צו דער מאַכט, מיטן עוועזלטאַט, אַז דריי בולי־גאַנעס זיינען אַרעסטירט געוואָרן און וועלן גע׳שטעלט ווערן פאַר אַן אויסער־אָרדינאַלאַכן געריכט.

אין וואַלין זיינען אידן אַטאַקירט געוואָרן, אָבער אַ אידישע וועלבסטשוץ האָט זיך ווידערגעשטעלט. דער וואַע־וואַרא האָט אַרויסגעלאָזן אַ קאָמוניקאַט וואָס וואַרנט, אַז יעדער פאַרזוך אויף אַ מורעוון וועט געגעגיש אונטערדריקט ווערן.

די אומרוען האָבן נעכטן דערגרייכט אויך דעם לעמבערגער אוניווערסיטעט.

"אידישע ביכער און שרייבער" ביי היינ־טיקן פאָרום

אידיש און אידישע ביכער און שרייבער — וועט זיין די טעמע פונם וועכנטלאַכן פאָרום פון דער אידישער קולטור געזעלשאַפט, היינט 8.45 אָוונט, אין פרץ־זאַל.

דער פאָרום וועט דורכגעפירט ווערן ווי אַ סימפּאָזיום, און פאַרשיידענע זייטן פון דער פראַגע וועלן קוקן באַ־האַנדלט ווערן פון פאַרשיידענע רעד־נער. צווישן אַנדערש, וועט ש. ראַפּ־פּאָרט ריידן וועגן ח. נ. ביאַליקס מיי־נונגען וועגן אידיש, און י. א. טשער־ניאַק — וועגן חיים גרינבערגס באַ־קאַנטן אַרויסטריט איבער דער פראַ־גע פון אידיש, און יואל ענטינס ענט־פער צו אים. מ. קאַנטאָר איז אַרויסער־ענטערט צום פאָרום — ווי אַ גע־ווייגלאַך־דורך אַ פרייער זאַמלונג־ביי דער טיר.

מושב זקנים וואָלן דעם זונטאָג

זונטאָג דעם 15טן נאָוועמבער, 2 נ. מ. וועלן פאָרקומען די יערלאַכע וואָלן אין מושב זקנים, 426 מאַניטאָ־באַ עוועניו.

ביי דער דאָזיקער פאַרזאַמלונג וועלן דערוויילט ווערן די דירעקטאָרן וועלכע וועלן דאַרפן פאַרוואָלטן מיטן אַנ־שטאָלט די קומענדיקע צוועלף מאָנאַ־טען.

די איצטיקע פאַרוואָלטונג בעט יערן איינעם, ווער עס איז פאַראינ־טערעסירט אינם וואוילזיין פון מושב זקנים צו קומען זונטאָג אין דער באַ־שטימטער צייט אין דערוויילן די פאַ־סנדע מענשן פאַר דער דאָזיקער אַר־בעט.

געזעלשאַפטלאַכער קאַלענ־דאַר אויף לעצטער זייט

אַנגעקלאָגטע קאָמוניסטישע פירער פאַר־אורטיילט צו פינף יאָר טורמע יעדערער מיט רעקאָמענדאַציע צו דעפּאָרטירן

טאָראָנטאָ, נאָוו. 13. — די אכט קאָמוניסטישע פירער וואָס זיינען לעצטן אָוונט פון דער דזשורי געפונען געוואָרן שולדיק אין די קלאָגעס גע־מאַכט קעגן זיי פון דער קרוין, זיינען היינט אינדערפרי פאַראורטיילט געוואָרן פון ריכטער רייט צו פינף יאָר טורמע יעדערער, אויך די דעפּאָרטאַציע פון די אַנגעקלאָגטע נאָכ׳ן אורטייל, אויסער ברייטן, וועלכער איז אַ געבאָרענער קאַנאַדער.

דזשאָן אַיר, 13. — נאָך אַ באַראַ־טונג פון קאַרנע צוויי שעה, האָט די דזשורי אינם פּראָצעס פון די אַנגע־קלאָגטע קאָמוניסטישע פירער אריינ־געבראַכט דעם אורטייל "שולדיק" קעגן אכט פון די זיבן אַנגעקלאָגטע. דער ריכטער, מייק גאַלינסקי, איז נאָך פריי־ער באַפרייט געוואָרן, נאָכדעם ווי די קרוין האָט דערקלערט, אַז זי האָט ניט גענוג באַוויזן קעגן אים.

די שולדיק געפונענע זיינען: טים באַק, טאָם יוען, דזשאָן באַיטשק, איי־מאַס ט. היל, מאַלקאָלם ל. בריוס, סט־מיעל קאַהאַן, מאַטוויי פּאַפּאַוויטש און טאָמאַס קייסי. זיי זיינען געפונען גע־וואָרן שולדיק אין באַלאַנגען צו אַן אומגעזעצלאַכער אָרגאַניזאַציע; אין האַנדלען ווי מיטגלידער פון אַזאַ אָר־גאַניזאַציע, און אין באַטייליקן זיך אין פאַרדרעטערישער קאָנספּיראַציע.

דער פּראָקוראָר, נאָרמאַן סאַמערוויל, קיו. סי., האָט זיך אינם משך פונם פּראָצעס באַמיט צו דערווייזן, אַז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי — אין קאַנאַדע איז אָרגאַניזירט געוואָרן מיט געלט צו־נעשיקט פון מאָסקווע; אַז זי האָט באַ־צוועקט אומצוואָרפן די קאַנאַדע־רעגירונג און די סאָציאַלע אָרדענונג דורך מאַכט און גוואַלדטאַט. און צו פאַרכאַפּן די מאַכט און צו פאַרניכטן אירע קעגנער.

די פאַרטיידיקונג, אונטער יו דזש. מאַקדאָנאַלד, האָט באַהאַפּטעט, אַז די קרוין האָט ניט קיין באַוויזן אַז די אַנגעקלאָגטע האָבן געוווּסט צו פאַרכאַ־פּן די מאַכט דורך גוואַלדטאַטן.

דער ריכטער, אינסטרואַיטנדיק די דזשורי, האָט איר געזאָגט, אַז וואָס ס׳איז דאָ צוויי־פל, דאַרף די אַנגע־קלאָגטע געגעבן וועדן „דער בענעפיט פון צווייפל". אָבער אַ דזשורי דאַרף זיך הויפּטזאַכלאַך רעכענען מיט ניט־פאַראינטערעסירטע עדות.

דער פּראָצעס האָט זיך געצויגן זינט נאָוו. 2טן. דער הויפּט עדות פון דער אַנקלאָגע איז געווען סאַרדזשענט דזשאָן אַיר, וועלכער איז 7 יאָר צייט, אונטערן נאָמען עסעלוועין, גע־וועזן פאַרשטעלט פאַר אַ מיטגליד פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי.

דער פּראָקוראָר, ווערט פאַרשטאַנען, וועט פאָדערן די קאָנסיפּקאַציע מונס איינגעטאָן פון דער פּאַרטיי און די דע־פּאָרטאַציע פון אַלע מיטגלידער וואָס קאָנען דעפּאָרטירט ווערן.

מעיאָר וועב וויל מען זאָל דאָ רודפן די קאָמוניסטן

מעיאָר וועב פון ווינניפּעג, דערהערנ־דיק וועגן דעם אורטייל פון טאָראָנ־טער גערישט, האָט דערקלערט, אַז ער וועט זיך צלייך וועגן צו דער מאָנ־טאַבער פּראָוויינציאַלער רעגירונג מיט דער בקשה צו נעמען אַ שטעלונג צו דער פראַגע.

"איך האָב אַז די אַכטיניאַ רעגי־רונג וועט אויצט דערקלערן די קאָמו־ניסטישע פּאַרטיי פאַר אַן אומגעזעצ־לאַכער", — האָט מעיאָר וועב געזאָגט. — אַזוי אַז מען וואָלט דאָן נעקאָנט ספּאַרווען זיך מיט די פירער אַן אַנ־דער מאָטאָרן אומעטום".

מעיאָר וועב באַהויפּטעט, אַז ווינ־ניפּעג איז באַזונדערס פאַראינטערעסירט אין דעם, ווייל דאָ איז אַן אַ גרויסער מאַס דער צענטער פון דער באַוועגונג.

—(::)—

יאָנג דזשודעאַ באַנקעט נאָוו. 22טן

זונטאָג, דעם 22טן נאָוועמבער, 6.30 נ. מ., וועט אין צען יאָר פאַרקומען אַן עלטערן אין קינדער באַנקעט פון דער „אָנג דזשודעאַ" — דער ערשטער באַנקעט פון דעם מין, מיר. מ. דזש. פינקלשטיין וועט זיין דער נאָסט דער־נער. עס וועט אויך דורכגעפירט ווערן אַן אינטערעסאַנטע פּראָגראַם.

—(::)—

היב. סיק בעג. סאָסייטי וועט דורכפירן קאַמפּיין

די היבראָ סיק בענעפיט סאָסייטי וועלכע האָט נאָר יאָר געפייערט איר 25־יאָריקן יובילײ, פירט באַלד דורך אַ גרויסן מיטגלידערשאַפט קאַמפּיין, אַלע איינצעלהייטן פונם געפאָנען קאַמפּיין וועלן קירצלאַך אַנאָנסירט ווערן.

באַריכט אַז סאָוועט רוסלאַנד האָט אַרויסגעשיקט אַמוניציע און סאָל־דאַטן צו העלפן כינע

מוקדען, מאַנדזשוריע, נאָוו. 13. — דער יאַפּאַנעזישער קריגס מיניסטער ריוס באַריכטעט, אַז פופצן וואַגאָנען וואָאָן און אַמוניציע און צוויי טויזנט טרופּן פון דער "אינטערנאַציאָנאַלער קאָמוניסטישער אַרמיי" זיינען אָנגע־קומען פון סאָוועט רוסלאַנד קיין אַנ־גאַנטשיע, צו העלפן דעם כינעזישן אויסגעבראָכן צווישן יאַפּאַנעזער און כינעזער אינם ציציהאַר געגנט, און אַז יאַפּאַן גרייט זיך דאָ צו אַן אָפענסיווע אויף אַ גרויסן מאַסשטאַב.

די דעפּעשע באַריכטעט ווייטער, אַז וואָאָן און אַמוניציע פון סאָוועט רוס־לאַנד איז אויסגעלאָדן געוואָרן אין צי־ציהאַר לעצטן שבת, און אַז רוסישע סאָפיאָרן באַוואַכן די אייזנבאַן. אַן אָפּ־טיילונג פון 2,000 קאַרעאישע אין כר־נעזישע טרופּן טרעפנירט אין סאָוו. רוסלאַנד זאָלן אויך האָבן איבערגע־קרייצט די מאַנדזשורישע גרעניץ לעצ־טען דינסטאָג, פולשטענדיק באַוואַפנט טע.

זשענעוואָ, נאָוו. 13. — אַריסטיד בריאַן, פאָרזיצער פון דער פעלקערליי־גע פאַרזאַמלונג, האָט אין נאָמען צו יאַפּאַן און כינע אויפגעפאָדערט ביידע צדדים אָפּצושטעלן די שלאַכטן אין מאַנדזשוריע.

די דעפּעשע באַריכטעט אויפגעלעבט, אַ האַנק אַ גרויסער אַנפראַנע אויף באַוולגע מחותות פון כינע (פאַנטאָ־אַנשטאַט יאַפּאַנעזישע טעקסטיל סחר־רות, וואָס ווערן באַיקאָטירט. רעד.).

לאָנדאָן, נאָוו. 13. — אַ דעפּעשע פון כאַרבין צו דער „דיילי מייל" באַריכ־טעט וועגן אַ נייער שלאַכט וואָס איז אויסגעבראָכן צווישן יאַפּאַנעזער און כינעזער אינם צעזייהאַר געגנט, און אַז יאַפּאַן גרייט זיך דאָ צו אַן אָפענסיווע אויף אַ גרויסן מאַסשטאַב.

די דעפּעשע באַריכטעט ווייטער, אַז אַמוניציע פון סאָוועט רוסלאַנד געוואָרן אויסגעלאָדן געוואָרן אין צי־ציהאַר אין דער לעצטער צייט.

טאָקיאָ באַריכטעט, אַז צען טויזנט יאַפּאַנעזישע טרופּן וועלן שבת אריבערגעשיקט ווערן קיין מאַנדזשו־ריע, צו פאַרשטאַרקן אַן אַפּבייגן די מידע טרופּן וואָס געפינען זיך דאָר־טן. די צאָל פון כינעזישע טרופּן אין טשינטשאָו ווערט אָפּגעשאַצט אין צווישן צוואַנציק און דרייסיק טויזנט, און גענעראַל מאַ טשאַן־שאַן, אין באַריכטעט, האָט אונטער זיך צוואַנ־ציק טויזנט טרופּן פאַר אַן אטאַקע אינם געגנט פון דעם נאָני בריק, בשכ־נות מיט ציציהאַר.

לאָנדאָן, נאָוו. 13. — די בריטישע

ריכטער בראַנדייס פייערט היינט זיין 75טן געבורטסטאָג

וואַשינגטאָן, נאָוו. 13 (אינטאַ). — ריכטער לואיס בראַנדייס פייערט היינט (פרייטאָג) זיין 75טן געבורטסטאָג אויף אַ שטילן אופן, אַן וועלכע ס׳איז עפנטלאַכע פייערונגען.

אַ גרויסע צאָל אידישע און ניט־אי־דישע דעלעגאַציעס זיינען אָנגעקומען פון אַלע טיילן פון לאַנד צו באַגריסן אים. די צאָל איז אָבער אַזוי גרויס, אַז מען איז אַפילו אויף אַ סך מאָנאַטן אַרויס פון אויפצונעמען זיי.

גלייכצייטיק קומען אַן מאַסן באַגריס־סונגען דורך טעלעגראַף און פּאָסט פון אַלע טיילן פון דער וועלט. לייגנערע באַגריסונגען זיינען צווישן אַנדערש אָנגעקומען פון קייזל פון דער טשעכאָ־סלאָוואַקיע און פון נאָרוועגיע.

אַ גרויסע אָנצאָל פון דעלעגאַציעס זיינען אָנגעקומען פון אַלע טיילן פון לאַנד צו באַגריסן אים, ברעכט מען די טראַסטס, — ביי מען ברעכט זיך האַלב־אַוועק־נאָכן געשעפט אַן אַנשטענדיקע שכירות צו די אַנ־בעטער. קעמפט דער אידישער "פּלאַ־טעריאַט" קעגן דעם אידישן "בלוטזויגע־ריש קאַפּיטאַל" און... — אַלע ליגן אין דער ערד און באָאָן בויגל.

אַז מען זאָגט מנחם מענדל עס קאַמפּ., איז דאָך ניט שייך!

מנחם מענדל עס קאַמפּ.

איר גערעדנקט ווי ביי אונז אַמאָל אין דער אַלטער היים האָט מען זיך באַצויגן מיט דרך־ארץ צו "עס קאַמפּ. ?"

אַ פירמע נאָמען, וואָס האָט זיך גע־ענדיגט מיט "עס קאַמפּ.", האָט זיך גע־פילט, איז ניט אַביזיער. צו אַזאַ פירמע האָט מען געקאָנט האָבן צוטרוי.

האָט עס זיך געקאָנט הייסן "הייל, נאָקעס עס קאַמפּ.", און איר קאָנט זיך ניט קיין נאָקעס אויף פאַר פונקט אַזעלכע כע מנחם־מענדלס און לאַ־וויצקס, ווי איר אַליין.

אָבער דעם "עס קאַמפּ." האָט געפאַ־דערט צו זיך אַכטונג מיט זיין סחורות׳ קייט. ווער סיידן ווייס, ווער איז עס באַהאַלטן אונטער דעם געהיימניספולן "עס קאַמפּ. ?" — אַפשר אַ איד אַן עושר. אַפשר ראַטשילד אַליין ?

הייסט אַזוי עס דאָך בכלל נאָך קלאָר, אַז סתם אידן דלקים וועלן ניט נעמען און אויקשטעלן נאָך זייער נאָמען אַז אויסלענדישן "עס קאַמפּ.", און מסת־מא האָט איר דאָ צו טאָן מיט לייטשע מענשן !..

**

אַט אַזאַ מין דרך־ארץ און אַפּשיי, שטעט איך זיך פאַר. רופן אַרויס ביי אונזערע ניט־אידישע שכנים די ספּע־ציפיש אידישע "טראַסטס", — די בשר כשר, די מצה, די בוגל־בעקער און עגלאַכע טראַסטס!

און די גויאים הערן פון די טראַס־טען, — דאָס פאַרוואַרנט שוין אידן, וואָס זעען אַז אין דער ניט־אידישער פּרעסע זאָל מען וויסן, אַז עס זיינען דאָ, ניט פאַר נאָט אויסגערעכנט, אידער־שע אַפּאָסטויקעס. וואָס ווילן באַ־רייסן דעם עולם־נאָר צום גליק זיינען דאָ זיי, די שרייבער, וואָס זיינען פיי־נע מענשן און דערלאָזן ניט צו דעם...

און אַז די גויאים לייענען וועגן אַט די אידישע טראַסטן, פאַרגלייכן זיי מיט תמא זיי אין זייער פאַנטאַזיע מיט דעם שטאָל טראַסט, מיט גוגנהיימס קופּער טראַסט, מיט ראָקעפעלערס אויל טראַסט — און שטעלן זיך פאַר מילי־מיליאָן דאָלערס הינטער דעם מצה, בשר־כשר אָדער בוגל־בעקער — פיינטשמעקער אין צעצלעכע הענט, דאָ צו מאַכן רייזיק פּראָפיטן אויפן חשבון פון עולם...

**

צו אונזער בזיון אָבער, — איך האָף אַז די גויאים וועלן זיך דערפון ניט דערוויסן, — איז דער גאַנצער עקן אַ מנחם מענדלשער, אין הינטער אַט דעם געהיימניספולן "עס קאַמפּ." שטייען ניט קיין גוגנהיימס און קיין ראָקעפע־לערס, נאָר אַביזנים, קבצנים, דיפּנים, — מנחם־מענדלס, וואָס האַנדלען מיט יקנת׳ן, און וואָס פון זייערע גאַנצע „רויבערישע אָפּעטיטן" אַל חשבון הקהל האָבן זיי קוים וואַסער אויף קאַשע...

**

"מנחם מענדל עס קאַמפּ." באַהערשן איבערהויפּט די ריין אידישע געביטן, — בשר־כשר, מצה, בריוט.

אין אַנדערע עקאָנאָמישע געביטן זיי־נען מער געמישט: אידן קויפן מער ביי גויאים, און פאַרקויפן מער צו גויי־אים, און דערפאַר קאָנען די אידישע „ראָקעפעלערס" מיט זייערע „רויבערי־שע אָפּעטיטן" אויף זיי ניט האָבן קיין שייכות.

געמען מיר צוערשט דעם בשר־כשר געביט (ווענן מצה וועלן מיר ריידן אין סעזאָן):

איז עס אַזוי, — דער בשר־כשר אַנגערא (האַלסייל) געשעפט איז צו גרויס פאַר די אידישע „ראָקעפעלערס" און ער געפינט זיך הויפּטזאַכלאַך אין גויאישע הענט. — און איר קאָנט זיך שוין פאָרלאָזן אויף די גויאישע גע־שעפטסלייט, אַז זיי וועלן ניט אויעק־נעמען קיין פּרייס אויף דער וועלט, כדי מען זאָל זיי קאַרטענען מיט שור־חבור אויף יענער וועלט.

וואָס אין שייך לאַחדים (ריטייל), איז שוין בשר־כשר אַ ריין אידישער געשעפט, ווייל — נו, ווייל קיין גוי אין דער וועלט קאָן ניט מאַכן קיין לעבן פון אַ אידישער „בוטשער־שאָפּ," און נאָר אַ אידישער מנחם־מענדל קאָן זיך דאָ ווי אין דאָ אויסרייזן...

די נגידות פון די אידישע קצבים — אויף אַלע שונאי ישראל געזאָגט געוואָר־רען. אַז וואָו נאָר אַ איד האָט ניט וואָס צו טאָן אין טויג אויפן קיין מלכי־דות ניט, שטעלט ער אויעק אַ קלאַפּ אין פראָנט ציטער פון זיין וואַרטונג, האַקט דורך אַ טיר צום נאָס און ראָ־טעוועט דאָס אידישע פאָלק „בעעכ־דיק דעם פלייש־טראַסט !"

און וועגן די כסדר׳דיקע „נאַציאָנאַ־לע קאַמפּן" אויף דעם בשר־כשר פראָגנט זויסט אַזאַ דאָך מסתמא אויך...

**

זאָגט צו מיר די טעג אַ אידישער בעקער: "אַ, ווען איך באַשרייבט עפּעס אונז, די אידישע בעקער, — איך וואָלט אייך געקאָנט דערציילן נאָנצע בערג !"

איך האָב זיך געפוילט אים אויסטער־וויואַרן, — ווייל וואָס איז דאָ צו וויסן, וואָס איך ווייס ניט ?

אידישע בעקעריי איז ניט אַזאַ ריין אידישער געשעפט. נאָר אַ סך אידן האָ־בען דאָ שוין לאַנג אויסגעפונען, אַז מיט גויישע ברויט דערזעערגט מען זיך אויך ניט.

אָבער קיילעטשן, חלות, פּאַכפּע־ניקלאַך און קאַרענע ברויטלאַך זיינען נאָר אַ אידישע חזקה.

וואָלטן אין ווינניפּעג, למשל, אויגער אַדער צוויי בעסער געקאָנט מאַכן אַ לעבן דערפון.

זיינען אָבער דאָ אַ סך קבצנים וואָס קאָנען ניט איינזעען ווי יענער "שאַרט גאָלד", ברעכט מען די טראַסטס, — ביי מען ברעכט זיך האַלב־אַוועק־נאָכן געשעפט.

אָבערהעלט מען דעם געשעפט און מען רואינירט אים. קאָן מען ניט צאָלן קיין אַנשטענדיקע שכירות צו די אַנ־בעטער. קעמפט דער אידישער "פּלאַ־טעריאַט" קעגן דעם אידישן "בלוטזויגע־ריש קאַפּיטאַל" און... — אַלע ליגן אין דער ערד און באָאָן בויגל.

אַז מען זאָגט מנחם מענדל עס קאַמפּ., איז דאָך ניט שייך!

איד. קאַנדידאַטן נאָמינירט היינט פאַר שטאָטיקע עמטער

מאַיר אַוועראַבאַך, נאָמינירט פאַר סקול טראַסטיי, וואַרד 3, פון אינדעפּ. לייבאָר פּאַרטיי.

אַלד. דזש. בלומבערג, נאָמינירט פאַר אַלדערמאַן וואַרד 3 פון אינדעפּ. לייבאָר פּאַרטיי.

קאַנצערט פון לייב גלאַנץ דעם זונטאָג

מען בעט אונז צו דערמאָנען דעם עולם, אַז זונטאָג דעם 15טן נאָוועמ־בער, 8.30 אָוונט, וועט חזן לייבעלע גלאַנץ אויפטרעטן אין אַ קאָנצערט פון אידישע פאָלקס לידער אין קאַלעדזש טעאַטער.

אויף דעם קאָנצערט וועט חזן לייב־בעלע גלאַנץ זינגען אַ סך וואַונדער־שיינע זאַכן פון דער ליטורגישער נגינה און אויפן דעם פאָלקס ליד. חזן גלאַנץ האָט אומעטום געצויגן די אויפ־מערקזאַמקייט מיט זיין וואַונדערבאַר שער שטימע און לייכטער מוזיקאַלישער אינטעליגענץ.

דער קאָנצערט ווערט געגעבן אונ־טער אויפזיכט פון דער פאַראייניקטער פּאַרטיי פולץ ציון און צעיתי ציון אין פּאָגאַנרז פרויען אָרגאַניזאַציע.

"אידישע ביכער און שרייבער" ביי היינ־טיקן פאָרום

אידיש און אידישע ביכער און שרייבער — וועט זיין די טעמע פונם וועכנטלאַכן פאָרום פון דער אידישער קולטור געזעלשאַפט, היינט 8.45 אָוונט, אין פרץ־זאַל.

דער פאָרום וועט דורכגעפירט ווערן ווי אַ סימפּאָזיום, און פאַרשיידענע זייטן פון דער פראַגע וועלן קוקן באַ־האַנדלט ווערן פון פאַרשיידענע רעד־נער. צווישן אַנדערש, וועט ש. ראַפּ־פּאָרט ריידן וועגן ח. נ. ביאַליקס מיי־נונגען וועגן אידיש, און י. א. טשער־ניאַק — וועגן חיים גרינבערגס באַ־קאַנטן אַרויסטריט איבער דער פראַ־גע פון אידיש, און יואל ענטינס ענט־פער צו אים. מ. קאַנטאָר איז אַרויסער־ענטערט צום פאָרום — ווי אַ גע־ווייגלאַך־דורך אַ פרייער זאַמלונג־ביי דער טיר.

ריכטער בראַנדייס פייערט היינט זיין 75טן געבורטסטאָג

וואַשינגטאָן

Old Country
for Christmas

טראוולט

דורכאויס מיט קענעדיען פאַסיפיק

—וועג

דורכאויס סליפינג קארס
מפעשל טריינס
צו די שיפן צו אפשוויטען פאר קריסמעס

מאָנטקלעיר	דעצ. 3
דאטשעס אף בעדפאָרד	דעצ. 11
מאָנטראָז	דעצ. 12
דאטשעס אף ריטשמאָנד	דעצ. 16

אפטע אפשוויטונגען אין פארלויף פון אקטאבער און נאוועמבער

פרעגט אייער לאָקאַלן טיקעט אגענט אדער שרייבט צו

H. R. MATHEWSON
General Passenger Agent
C.P.R. Station - Winnipeg, Man.

פעירס
א סך
רעדוצירט
אין פארלויף פון
דעצעמבער

CANADIAN PACIFIC RAILWAY LINES

וועדט
...דער גרעסטער

SIMON'S

פרעגט פאר זיי
וואו נאָר סיגארס
ווערן פארקויפט

האוואנא
סיגארס

נידעריקע עקסקורסיע פעירס
צו
איסטערן קאנאדע

נעמט אייער ווינטער רייזע אין פארלויף פון דעצעמבער, פעירס זיינען א סך נידעריקער אין די פרוויווינצען פאר צוריק־קערן זיך זיינען לענגער אויף טיקעטס צו מורח קאנאדע, פון אלע סטיישאנס ווינ־ניפעג און וועסט.

צענטראל יונייטעד סטייטס

פון סטיישאנס אין סאסקאטשעוואן און אלבערטא, נידעריקע פעירס אין דעצעמ־בער. ליסטס 3 מאנאטן.

פאסיפיק קאוסט

ווינטער אויפ'ן פאסיפיק — וויקטאריא — קאנאדעס אייביק גרינער שפיל־פלאץ, טענים, גאלף, מאטאר, רייטן — קריסמאס נאר־דענס צו שווימען און טאנצן. קומט ווען עס האלטן אן די נידעריקע ווינטער פעירס, אין פארבינדונג מיט דער פעיעמבער, יאנ־וואר און ביז דעם 4טן פעברואר.

4־טער יעראלאנגער
עמפרעס מידווינטער גאלף טורנאמענט
פעברואר 22 — 27, 1932

ווינקאווער
וויקטאריא
ביז וועסטינסטער

CANADIAN PACIFIC RAILWAY LINES

ספעציעלע רייטס אין דעם עמפרעס האטעל

CANADIAN PACIFIC

קומט, טעלעפאנירט אדער שרייבט צו וועלכן עס איז איידזשענט אדער צו

H. R. MATHEWSON
General Passenger Agent, Winnipeg, Man.

ניטאָ מער קיין נודנעקייט — א דאנק וועדושעטייבל פילם

"איך האב געזוכט מיט נודנעקייט פאר טעג אויף איין מאל. יעדע רפואה וואס איך האב פרובירט האט פיר גיט געטאהן . . . די ערשטע ראזע פון איינע וואונדערבארע מעד'ם זיכל לויטער פיקס האט מיר זיכער א סך געטאהן" —פרס. מי קעי.

דר. קארטערס ליטל לויטער פילס זיינען גיט קיין געוויינלאכע אפטיר פילס. זיי זיינען הערבאל־וועגעטעבל און זיי האבן א זייר באשטימטע, ווערטסולל מאגיש ווירקונג אויף דער לעבער. ווי פאלגט: א ביסל צו פארשטאפונג, אומפארדייאונג, ווערקיינס, קאפ־וויי־טיקס, שלעכטן אויסזעהן, ביטר אלע דרא־ניפטן. אין גלס. ווי־ל פעקלאך.

מאָנאטלאכע איינאמע פון קאנאדיען פאסי־פיק שטארק רעדוצירט

די גראס איינאמען פון קענעדיען פאסיפיק אינם חודש סעפטעמבער האב־בען באטראגן $212,210,415 אין פאר־גלייך מיט $19,612,717 אינם זעל־בען באטראגן $12,210,415 אין פאר־ציינונג פון $7,402,301.

דער גאנצער איינקונפט אינם זעלבן חודש האט באטראגן $3,263,692 אין פארגלייך מיט $6,750,672 פונם זעל־בען חודש אינם פאריקן יאר.

די נעט איינאמע פון קענעדיען פאסיפיק אין די ערשטע ניין חדשים פון 1931 האבן באטראגן $22,882,999, $14 אין פארגלייך מיט $660,241 פון דעם זעלבן פעריאד אינם פאריקן יאר.

—(::)—

דריזורי'ס לימיטעד, נעמט אי־בער ברוערייען אין סאסקאטון

דריזורי'ס לימיטעד, ווינניפעג, עטאב־לירט אין קאנאדע זינט 1877, האט איבערגענומען דעם "וועסטערן קע־נעדא ברואינג קאמפאני" פלעגט, אין סאסקאטון. דער "דיל" וואס איז גע־מאכט געווארן מיט א געוויסער צייט צוריק, איז אפיציעל אנאנסירט גע־ווארן לעצטע וואך.

די פירמע וועט מאנופעקטשורן די זעלבע פראדוקטן וואס אין דעם ווינ־ניפעגער פלעגט, און זיי וועלן פארקויפט ווערן אין סאסקאטשעוואן.

א. סי. מאפאט, וועלכער איז געווען געהילף פארוואלטער פון דריזורי'ס, לימיטעד, אין ווינניפעג פאר די לעצ־טע צען יאר, וועט פארוואלטן מיט דעם סאסקאטונער פלעגט, און ר. ל. האשיסאן, געווען־עער מענעדזשער פון דער "וועסטערן קענעדא ברוואינג קאמפאני", לימיטד", איז באשטימט גע־ווארן ארויזארי דירעקטאר פון דער קאמפאני און וועסטערן ברוערים, לי־מיטעד, פאר סאסקאטשעוואן.

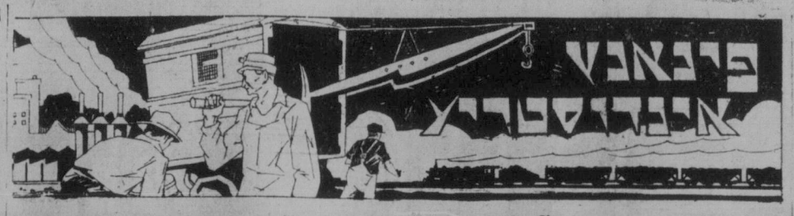

אסבעסטאס פראדוק־ציע געשטיגן איבער 20 פראצענט

די קאנאדער סטאטיסטישע ביורא באריכטעט, אז די "שיפמענטס" פון קאנאדער אסבעסטארס אין סעפטעמ־בער מאנאט האבן זיך פארגרעסערט אויף 20.7 פראצענט, צו א סך הכל פון 15,786 טאן, אין פארגלייך מיט דער אויגוסט פראדוקציע פון 13,079 טאן.

אין פארלויף פון סעפטעמבער מא־נאט איז פון קאנאדע עקספארטירט געווארן 144,110 טאן אסבעסטארס, 11,726 טאן איז אפגעשיקט געווארן צו די פאראייניקטע שטאטן; 956 טאן קיין בעלגיע; 673 טאן, קיין דייטש־לאנד און דאס איבעריקע, קיין יא־פאן, פראנקרייך, איטאליע, פארטא ריקא און גרויס בריטאניע.

"די קאנאדער אסבעסטאר אינדוסט־ריע", ווערט געזאגט אינם באריכט, "האט אנגעהאלטן דעם מוטיקנדיקן ארויזגאנג אין באשעפטיקונג ווי ס'איז אנגענומען געווארן אין אויגוסט מא־נאט".

—(::)—

קלאנגען ווענן נייער רעגירונגס הלוואה

קלאנגען, וואס זיינען אפיציעל נאך ניט באשטעטיקט געווארן, טראגן זיך ארום, אז אין שטלאכע טעג וועט אנאנ־סירט ווערן אן אינערלאכע רעגירונגס הלואה אויף 125 מיליאן דאלאר. די קלאנגען זאגן, אז די הלואה וועט זיין אין צען יאריקע פעריאדן פון פעליי קייט אין וועלן טראגן מעגלאך 5 פראַ־צענט.

די הלוואה, ווערט פארשטאנען, וועט פארנעצט ווערן חויפטאכלאך פאר די רעגירונגס פלעגער פון הילף פאר אר־בעטסלאזיקייט. עס ווערט דערוואהנט, אז די הלוואה זאל זיין א גרויסער דערפאלג זיך שטיצנדיק אויף די פאר־גרעסערטע סייווינגס דעפאזיטס אין קאנאדער בענק.

מאונט כמל קליניק נייעס

צוליב דעם גרויסן דערפאלג פון דעם "קווין אסתר קארניוואל" לעצטן יאר, האבן די מיטגלידער פון דער אינסטי־טוציע ביי א פאראמאונט, דעם 10טן נאוועמבער געמאכט פלעגער פאר אן עגלאכער אונטערנעמונג פאר קומענדי־קען פורים. דאס יאר וועלן דארבן זיין די קאנדידאטן פון 16 יאר אין עלטער. איין קאנדידאט איז שוין נאמינירט געווארן.

א טשעק אויף $10 איז אריינגע־שיקט געווארן פון דייזארט, מאסק., פון א טאנץ וואס איז דורכגעפירט גע־ווארן פון מרס. גלאזמאן, מרס. גיוולס, מרס. ווינער און מיס פעפי ווינער.

די דאקטורים פון דער קליניק האבן אפגעהאלטן א וואכן פראמאלונג דר. מ. האלענבערג איז דערוויילט געווארן פרעזידענט פון מעדיצינישן סטעף.

די אידישע סטודענטן פון מעדיציין האבן לעצטע וואך אפגעהאלטן א פאר־וואמלונג אין קליניק. דר. י. פערלמאן האט פאר זיי געהאלטן א לעקציע.

די ליידיס אקזילערי פון קליניק מאכט פלעגער דורכצופירן א קאנצערט אין מיאוזיי אין דער נאענטער צוקונפט.

די יאנג ליידיס אקזילערי פלאנט דורכצופירן א $10.00 קאנטשען אין ראיאל אלעקסאנדרא האטעל, דעם 13טן יאנוואר. קאמפלימענטארע בר־לעטן וועלן געגעבן ווערן צו אלע פריי־גן וועלכע וועלן שאפן $10.00 פאר דער קליניק.

בין א פארואמלונג וואס איז לעצ־טענס אפגעהאלטן געווארן אין דער היים פון מיס דאָרא בלומס, האט די "גוילדס אקזילערי פון דער קליניק אנ־געצייכנט פלעגער פארן קומענדיקן יאר. מיס פארא גודמאן איז פרעזע־טירט געווארן מיט א שיינער מתנה פאר איר גוטער ארבעט אלס פרעזי־דענטן פון דער אקזילערי. די קומענ־דיקע פארואמלונג וועט פארקומען אין דער היים פון מיס ען פעלדמאן, 503 דאפרין עוועניו, מיטוואך, דעם 18טן נאוועמבער.

זינט דעם טעג־טאג האט זיך די צאל ניט אידישע פאציענטן פארגרעסערט. אין סעפטעמבער זיינען באהאנדלט גע־ווארן 426 חולאים. 233 רעצעפטן זיי־נען אויסגעפילט געווארן; 26 עקס־רעיס זיינען גענומען געווארן און 9 אפעראציעס אויף טאנסילס זיינען גע־מאכט געווארן.

יום כפור זאמלונגען זיינען דערהאל־טען געווארן פון די פאלגנדע שולן: אשכנזי, $4.25; שערית ישראל, $7.00; בית יתומים, $8.40; אוירל גרעי. סאסק. $5.00; ליבאוויטשער, $15.50; מעלפארט ריסטריקט, $17.00; בית ישראל, $1.25; תפארת ישראל, $6.80; עדת ישרון, $10.00; היברו סיק, $8.00; לימערק, $80; ראבלין, $5.00; דייזארט, סאסק. $5.86; עס־רת ישראל, $2.00; ווינקלער, $5.00. הדסה, $5.00; דייזארט, סאסק. $5.86; עטרת ישראל, $2.00; ווינקלער, $5.00; מעלוויל, סאסק, $6.80.

INCOME TAX SERVICE
Audits, Financial Reports
Investigations
בוקקיפינג סערוויס
ס. א. פארטינאל
— מיט —
דזשא. לוס און קאמפאני
Chartered Accountants,
Auditors
202 פאריז בילדינג, טעל. 21 746
רעז. טעל. 24 524

א סערוויס סטיישאן געבויט אויף באדינונג מיט א שמייכל

אויב אייער קאר פארט ניט גוט אין עס אן צווייפל איבעש דעם געז. קויפט אונזער האיטעס געז און פארהיט זיך פון טראבל.

קיין אונטערשייד צו איר ווילט קויפן געז אדער אויל, אדער איר ווילט בלויז אפטשעקן אייער בע־טערי, אדער אנבלאזן אייערע טיי־ערס, וועט איר געפינען דעם מאן מיט א שמייכל וואַרטן דא צו באַ־רינען אייך.

ווי אויטער וועל איר אייך געבן מיין פערזענלאכע אטענשאן

Grand Service Station
מאיר זיפורסקי, איינגטומער
Salter St. & Dufferin Ave.
Phone 54 574

פארוואס היימישע קליענטן נוצן 4,000 ק. וו. שטונדן א יאר אין ווינניפעג

אייסצינן פון אן ארטיקל אין "די עלעקטריקאל וואָרלד" אויגוסט 29טן, 1931, צוגעשיקט פון ווינניפעג עלעקטריק קאמפאני

אין ווינניפעג, קאנאדע, א שטאט קלאס מענשן (סיי דייך, סיי ארים) וועלכע בויען שטעט וואו ס'איז פריער געווען בלויז ערד און הויזל. די נייע "קאמיוניטיס" זיינען ניט באאיינ־פלוסט פון אלטע געוואוינהייטן און מעטאדן פון לעבן וואס מוזן אפגע־שאפן ווערן איידער נייע אידייעס קאנען אנגענומען ווערן. דער פארקוי־פער פון היימישע איינריכטונגען גע־פונם ניט זיינע פראפעסעקטיווע קונדס אין אזוין פון א גענ אויוגן אזוי אפט ווי אין די עלטערע און באוועצטע שט־חים.

די נייע מעטאדן פונם עלעקטרישן געברויך ווערן גערן אנגענומען און גענוצט מיט פארגעניגן. די דאזיקע פיאנערן שטעלונג, דערקלערט אן א פארלייטער מאס די הויכע אנזעטיקונג פון עלעקטרישע איינריכטונגען אין די סאוטוועסטערן, ראקי מאונטען און פאסיפיק קאוסט שטחים פון די פאר־איינזיקטע שטאטן. די קאלעקטיווע פסיכאלאגיע פון דער באפעלקערונג פון די נייע טערי־טאריעס אין מערב קאר־נאדע איז זייער אנגענעמבאר פון די נייע אידייעס פון לעבן, און דער דאזיקער צושטאנד מוז ניט פארזעגן ווערן ווען מען נעמט אין אנבאטראכט די אורזאכן פאר דעם פיר טויזנט ק. וו. שטונדן דורכשניט וואס דער איינוואוינער פון ווינניפעג נוצן אויס.

אורזאכן פאר נידעריקע רייטס

אין ווינניפעג איז א נאטירלאכער צוזשטאנד וואס דערקלערט דעם אל־געמיינעס נידעריקן פרייז אויף עלעק־טרישער קראפט אין באלייכטונג. אין ערגעץ ניט אין צפון אמעריקע איז דער צוזשטאנד ניט אזוי גינסטיק פאר דער אנטוויקלונג פון נידעריקן קאפט הייר־רא עלעקטריק קראפט. דער אפלויף שטח פון דעם ווינניפעגער ריווער, וואס פליסט אין לעיק ווינניפעג, איז 55,000 קווער מייל. דער דאזיקער פלוס ווערט פארגלייכן מיט דעם פלוס פון סט. לאורענס באסין. דער ריווער האט א מינימום פלוס פון צוויי טויזנ־דען סעק.־פוס און די וואריאיראבלס פאסן זיך צו זייער גוט מיט די נאר־מאלע סעזאן ענדערונגען און פאוער פארדערונגען. די טאפאגראפיק און גע־אלאגיש צוזשטאנדן ארום דעם ריווער זיינען אויסגעצייכנט פאר הייידרא אנטוויקלונג. דער דורכשניטלאכער שטח פון טראנסמישאן פון די דושע־נערייטינג פונקטן ביז ווינניפעג איז ארום זיבעציק מייל. א סך הכל פון ניין ליניעס קומען אריין קיין ווינניפעג פון אלע פלעגנס.

די דאזיקע פאקטן פון דעם זייער גינסטיקן אלגעמיינעם צוזשטאנד פון הייידרא קראפט אנטוויקלונג צוזאמען מיט אן עקסטרימער איינפאכקייט פון סיסטעם דעזיין וואס אנטהאלט עס־לאכע פון די ספעציעלע אראנזשירונ־גען און דערפינדונגען וואס ווערן גע־נוצט אין א סך סיסטעמען אין די פאראייניקטע שטאטן צו פארזאהן גר־טע באדינונג, טוען ביישטייערן צו די זייער ניד־עריקע וועגט קאסטן.

אין דעם ארטיקל ווערט הויפטאר־לאך באטאנט דער פאקט וואס אין ווינניפעג באנוצן זיך די בירגער מיט עלעקטריק, פאר אלע צוועקן, צו זיי־ער א מעסיקן קאסט.

דאס איז א דאנק דער רזיקער אנט־וויקלונג פון עלעקטרישער קראפט אין מאנטאבא, אין וועלכער די זוי־פיעג עלעקטריק שפיקט א גרויסע ראל.

קליענטן נעמען גערן אן נייע אידייעס

די שטעלונג וואס נעמט אן אזוי זוכט דאס נייע און מאדערנע, איז באַ־שטימט באראקטעריסטיק פון יעגעס קלאס מענשן, א שטאט מיט אייגענע פון איבער 7,000, 200, געפינען זיך 55 פראצענט אייג־וואוינער וועלכע קאכן אויף עלעקטרי־שע אייזנס; פערציק פראצענט פון זיי נוצן עלעקטרישע וואסער היי־טערס; הונדערט פראצענט באזיצן עלעקטרישע פרעסלאך; 45 פראצענט נוצן טאוסטערס און וועקום קלינערס און דרייסיק פראצענט האבן עלעק־טרישע וואש מאשינען. עס ווערט אפ־געשאצט, אז די זעכציק טויזנט היי־מישע קליענטן באזיצן און נוצן:

עעכציק טויזנט פרעסלאך, 32,500 עלעקטרישע אייזנס; 27,000 טאוס־טערס; 27,000 וועקום קלינערס; 500, 23 וואסער היטערס; 18,000 וואש מא־שינען; 5,000 דעפרישוויישערס; 1,300 וואפל אייראנס; 600 עלעקטרי־שע זייגערס; פינף הונדערט אייראַ־ערס; 2,000 פערקולייטערס און 1,300 פלאר פאלישערס.

די דאזיקע ציפערן זיינען גענוג איינדרוקספול ניט צוגעבנדיק צו זיי די צאל ראדיאס, וועגטיליאציע "פענס" געזונטהייט לאמפס, פלאר לאמפס, טיש לאמפס, שפיין מאשינקעס, טרונק מישערס און אנדערע עלעקטרישע דערפינדונגען וואס גיבן באקוועמלאכ־קייט צו דער ווינניפעגער היים. דער געברויך פון אלע איינריכטונגען האט געהעכערט די דורכשניטלאכע דאמעס־טיק קאסטומערס, צו מער פון פיר טויזנט ק. וו. שטונדן א יאר.

דער דאזיקער רעזולטאט אין דער־גרייכט געווארן הויפטזעכלאך א דאנק דעם וואס די מעגען פאסן זיך צו שנעל צו נייע אידייעס און מעטאדן. קאנטראקטאר־דילערס און־סייל־סלייט טוען אין א גרויסער מאס ביישטייערן צום דערפאלג פונם עלעקטרישן גע־ברויך. אין ווינניפעג איז דער פרייז אויף עלעקטריק דער סאמע נידעריק־סטער אין צפון אמעריקע.

זייט אזוי זוי די פון־פארזארגט

אייער צוקונפט

די בין גרייט צו א זאפאס פאר דער צוקונפט און האט תאניק צו נוצן ווען עס קומט די צייט.

אויב איר וועט שפארן א ט י י ל פון אייערע פארדינסטן יערן פון דער, וועט איר האבן אויף וואס זיך צו שטיצן ווען אייער פארדינסט קראפט וועט אויפהערן.

דער דאזיקער אפיס פארזארגט די סיינינג באריינונג וואס איר דארפט האבן.

3½% אינטערעסט
שטונדן 10 ביז 6
שבת, 9.30 ביז 1
$1 עפנט אן אקאונט

Province of Manitoba Savings Office
Donald St., at Ellice Ave.
and 984 Main St.,
Winnipeg

דער מיטגליד אויף וועלכן איר קאנט זיך פארלאזן

RELIANCE INK
THE INK YOU CAN RELY ON

גיט בלויז בעסער נאר 100 פראצענט קאנאדער

MACDONALD'S Fine Cut

10¢ & 15¢

דער בעסטער טאבאק פאר די יעניקע וואס מאכן זייערע אייגענע סיגארעטס

סיגארעט פייפערס פרוי
ZIG-ZAG
מיט יערן פעקל טאבאק

קאנאדעס פיינסטער סיגארעט טאבאק

וואוהין ווענדעט איר אייער בליק?

164
דייוויד קאפערפילד
"מיין אנדער עצה, קאפערפילד", האט געזאגט מר. מיקאבער, "ווייסט איר, יערלאכער איינקונפט צוואנ־ציק פונט, יערלאכע הוצאות ניינצן ניינצן זעקס, דע־זולטאט גליק. יערלאכער איינקונפט צוואנציק פונט, יערלאכע הוצאות צוואנציק פונט, זולטאט אומגליק. די בליאונג אין עקס, דער־בלאס אין אפגעעערט, דער נאט פון מאג גייט ארונטער צו א טרויעריקער מצעבע. אין — אזן אין קורצן איר וייט אויף שטענדיק דערנידעריקט. אזוי ווי איך בין."

וועלן די פרוכט פון יאָרן פון אינדוסטריע אועק־גיין אין אומפארזיכטיקער פארשווענדונג — און דאן
אָפּהייننגקייט?
אדער
וועט שפארזאמקייט זיין א שותף צו אינדוסטריע אין פארקויף פון פראדוקטיווע יאָרן — און דאן
זעלבסטשטענדיקייט?

דערפאלג זאל געמאכט ווערן דורך אפשפארונ־גען — ניט דורך איינקונפט, אינדוסטריע אליין וועט ניט ברייננען קיין זעלבסטשטענדיקייט — שפארזאמקייט מוז זיין דער שותף צו אינדוס־טריע. א מאנופעקטשורערס לייף פאליסי אין זי־כער דער וועג צו זעלבסטשטענדיקייט.

THE
MANUFACTURERS LIFE
INSURANCE COMPANY
HEAD OFFICE TORONTO, CANADA
Branch Office: 300 Huron & Erie Bldg., Winnipeg
W. A. KENNEDY, C.L.U., Branch Manager
M. WAISMAN, AGENCY

$100 א מאָנאט
פאר
50 סענט אַ טאָג!

דורך אריינלייגן 50 סענט א טאג אין אינזער "אינכאם פראטעק־שאן פאליסי", קאנט איר פארזארגן אייער פאמיליע מיט אן אינקאם פון $100.00 א מאנאט פון טאג פון טויט ביז דער צייט ווען איר זואלט אלט געווארן 65 יאר.

אויב איר וועט פארלייכן די דאזיקע פרעמיע (באזירט אויפ'ן עלטער פון 25 יאר) מיט דער סומע וואס איז נויטיק אויף דעם נאנצן לייף פלאן צו פארזארגן לייב אינשורענס וואס זאל אריינ־ברייננען אן עלאלאן אינקאם ($25,000 אינוועסטירט אויף 5 פראצענט וועט אריינברייננען ארום $100.00 א מאנאט) וועט איר עס געפינען צו זיין ארום איין־דריטל.

די פאליסי קאן געשריבן ווערן פאר וועלכער עס איז סומע פון $20.00 מאנאטלאכן איינקומפט און העכער; פרעגט זיך נאך וועגן דעם.

הערי קאפלאן, ספעציעלער אגענט
722 סאמערסעט בילדינג, ווינניפעג
טעלעפאן 26 226 רעז. 53 041

THE
WESTERN EMPIRE LIFE
ASSURANCE COMPANY
ESTABLISHED · · · 1911
R. W. CRAIG K.C. PRESIDENT
F. C. O'BRIEN GENERAL MANAGER
HEAD OFFICE WINNIPEG, CANADA

מיר פארקויפן נעלט איבערוויזונגען
— קיין —
רוסלאנד, פוילן, דייטשלאנד
און אנדערע טיילן פון אייראפע. צאלבאר דארט
אין אמעריקאנער דאלארן
נידעריקסטע ריישס — שנעלע באדינונג

THE
DOMINION BANK

North End Branch, 678 Main St., Winnipeg, Man.
Main St. and Redwood Ave., Winnipeg, Man.
Regina Branch, Mr. W. A. Radcliff
Saskatoon Branch, Mr. L. C. Brown, Manager
King and McNab Streets, Hamilton, Ont.
City Hall Branch, Toronto, Ont.
Bleury and St. Catherine Streets, Montreal, Que.

דער ערשטער שריט צו אומאָפּהייننגקייט

דר דאזיקע באנק איז צופרידן צו דערמוטיקן דעם פאפאנ פון סייווינגס וואס מאכט דעם וועג צו ווייטערדיקער זעלבסטשטענדיקייט.

IMPERIAL BANK
OF CANADA

HEAD OFFICE	TORONTO
WINNIPEG (Main Office)	A. D. DUNCAN, Manager
	J. BURGOYNE, Asst. Manager
ARLINGTON and WESTMINSTER	B. S. McCLAY, Manager
NORTH END BRANCH	T. J. SLATTERY, Manager
ST. VITAL, Man.	V. J. MANN, Manager
RIVERTON and GIMLI, Man.	J. C. B. WILLIAMSON, Manager

עס וועט זיך איך באצאלן צו אדווערטייזן אין "דאס אידישע וואָרט"

רומאטיזם

ליידט ניט מיט רומאטיזם. איר קריגט אינדערהאשנדע הילף פון אספּרין. איינפאך, אבער ווי ווירקואם! יענע ערגסטע טעג, ווען ליידן זיינען שארף. אויב איר נעמט אספּרין, ווערט דער וויטיק איינגעשטילט. נעמט עס באלד. נעמט נעבוך צו פארטרייבן יעדן שמערץ. אספּרין קאן אייך ניט שאדן. עס הייסט ניט דאס הארץ, אז עס צע־רוהערט ניט דעם מאגן.

אויב איר האט ווען דיזע שמערצלאָ־כע אטאקעס פון נוראלדזשיא, נוריטיס סקיאטיקא, לאמבעגא—נעמט אספּרין און פאלגט בלויז נאך די אויסגעפּרו־בירטע ווערקציעס. דיזע באלעבטס זיינען פונקט אזוי ווירקואם אין אויגל כע ליידן ווי אין דעם פאל פון איינפאך כע קאפּווייטיקן, פארקיזונגען, און א. וו. די הילף ווערפיליט מען באלד.

טראגט מיט זיך די פאקעט טין. אס־פּרין ווערט פארזיכערן אייער באקוועמ־לאכקייט אין פארלויף פון׳ם קאלטן סעזאן. נעמט די עכטע טאבלעטס פון אבסאלוטער גלייכבערעכיקייט. אויף יעדן טאבלעט ווערט בייער קראם. קויפט זיי אין פרעשלאך פון 100 טאבלעטס. אדער די דאזיקע באקאנטע קליינע באקס.

גליק און ראכע

סענסאציאנעלער ראמאן

פון א. א.

(פארזעצונג)

— מיריאנא — האט ער געשטאַ־מעלט שווער אטעמענדיק — איך קאן נאך אומער ניט גלויבן, דאס דו ביזט אומשולדיק אין דעם דאזיקן שרעקלאכן באטרוג, אבער איך מוז עס פארט גלויבן, דיינע אויגן דערקלערן עס מיר.

— הער מיר אויס, מיריאנא, דו שיינסט ניט צו גלויבן, וואס עס האט מיך געברענט אויף דעם וועג פון זינד און פארברעכן.

— דיינע עלטערן האבן מיר פאר־שפּראכן, דאס דו וועסט ווערן פרוי אונטער דער באדינונג דאס איך זאל דיר ניט זעגן ביז נאך דער חתו־נה.

דער טאג פון דער חתונה איז גע־קומען, און לויט דעם מנהג פון לאנד האט מען צו מיר צוגעפירט די כלה א פארשליייערטע, איך האב דייטלאך געהערט ווי דער גלח האט דערמאנט דיין נאמען און עדשט אויף מארגן האב איך זיך דערוואוסט פון דעם באטרוג, דאס ניט דו, זאנדערן דאָ־נעלא, דיין שוועסטער, איז געווארן מיין פרוי.

— א, גאט, עס איז שרעקלאך — האט מיריאנא געשריען און זי האט וואס אימער, ניט קוקנדיק אויף דעם וואס אירע עלטערן זיינען ניט גע־טויטעט.

ער האט שטאלץ געווארפן דעם קאפּ אויף צוריק מיט אן אייז־קאלטן טאן האט ער געזאגט:

— איצט ווייסט אלעס, מיריאנא, דו ווייסט ווארום איך בין געווארן אזא פארברעכער און ווארום איך האב די וועלט מיט אירע מעשים. דער פארראטער פון דיינע עלטערן האט פון מיר געמאכט דאס וואס איך בין איצט.

— איך האב קיין חרטה ניט דאס וואס איך בין געווארן — האט ער איך האב זיך פאראייניקט מיט די באנדיטן און צוזאמען מיט זיי האב איך איבערגעפאלן און אנגעצונדן דאס הויז פון דיינע עלטערן, אום ראכע צו נעמען פון זיי.

דיין שוועסטער דאניעלא איז אנט־לאפן, דיין אלטע באבע האב איך גע־רעטעט פון די פלאמען און איך האב אויך געזארגט פאר איר צוקונפט.

— און מיינע ארימע עלטערן האט איר גרויזאם געלאזט אומקומען אין די פלאמען? — האט מיריאנא גע־ווינט ברעכנדיק די הענט.

— ווער האט עס דיר געזאגט?

— האט אטאנאסיאס איר געפרעגט מיט פלאמנדיקע בליקן — האסטו באוויזיט אויף דעם?

זי האט אים אנגעקוקט מיט פאר־וואונדערונג.

— א, גאט, האט זי געשטאמלט, בעלי, דער אלטער, טרייער דינער פון מיין פאטער, וועלכן איך האב גע־טראפן. אויף די רואינען פון מיין הייסאט, האט מיר געזאגט, דאס ער האט גאנץ דייטלאך געהערט הילפס־געשריי פון מיינע עלטערן און דאס זיי זיינען זיכער אומגעקומען אין די פלאמען.

אטאנאסיאס אויגן האבן געבליש־טשעט:

— גלויבסטו די ליגנס פון דעם דאזיקן אלטן נאר־ האלסטו מיר אזוי נידריק, דאס איך וועל פארברענען צוויי מענשן? — האט עס צערנדיק און שמערצלאך געקלונגען פון זיינע ליפּן.

— ביי גאט, שווער איך דיר מי־ריאנא, דאס דיינע עלטערן זיינען ניט אומגעקומען אין די פלאמען, איך האב דורכגעזוכט אלע צימערן אייר דער איך האב דאס הויז אנגעצונדן, אום קיין מענש זאל ניט פארברענט ווערן.

— פון מיין לייטענאנט. קורד אלי, האב איך דערפארן, דאס ער האט דיינע עלטערן געזען אנטלויפנדיק אין שטאט צוזאמען מיט איינעם פון זייערע שקלאפן.

— א, פארצייע מיר, הער — האט מיריאנא געוויינט — איך האב עס ניט געוואוסט, און געגלויבט, דאס מיינע עלטערן האבן זייער טויט גע־פונען אין די פלאמען.

— איך בין איצט גליקלאך, איך ווייס דאס מיינע עלטערן לעבן און איך בין ניט קיין עלנטע.

איר געזיכט האט געשטראלט, זי האט דאנקבאר געקוקט אויף אים, זי וואלט אים גערן אויסדריקן איר דאנק אין ווערטער, אבער זי האט איצט ניט געהאט דעם מוט דערצו.

און דער פירסט פון די בערג האט נאך אימער געקוקט אויף דער דאזי־קער שיינהייט.

א, גאד אייך און איינציקס פרייינטלאכעס ווארט פון איר מויל און זיינע קאלטע מיינען זוכלטן פאר שווינדן געווארן, ער וואלט געווארן זיי ניט באלעבט.

דאך איר מויל איז געבליבן שטום, די ליפּן פון דער שיינער, אומליקלאך כער מיריאנא האבן זיך ניט גע־עפנט.

זיינע אויגן האבן ווילד און מיט צארן געבלישטשעט, זי פארהאסט אים נאך אימער, ניט קוקנדיק אויף דעם וואס אירע עלטערן זיינען ניט גע־טויטעט.

ער האט שטאלץ געווארפן דעם קאפּ אויף צוריק מיט אן אייז־קאלטן טאן האט ער געזאגט:

— איצט ווייסט אלעס, מיריאנא, דו ווייסט ווארום איך בין געווארן אזא פארברעכער און ווארום איך האב די וועלט מיט אירע מעשים. דער פארראטער פון דיינע עלטערן האט פון מיר געמאכט דאס וואס איך בין איצט.

— איך האב קיין חרטה ניט דאס וואס איך בין געווארן — האט ער בערעגן צו מיין ווייל.

ער האט זי פרוילונג ארומגעכאפּט און ער האט איר אנגעהויבן לידלי־שאפטלאך קושן.

אומבאמערקט פון זיי ביידן איז דערשינען קורד אלי, דער לייטענאנט און ער האט אויף זיי ביידן געקוקט מיט פארוואונדערונג.

צו פעט צו 22

פארלאָרן 19 פונט — און שטעכעניש אין פלייצע

"איך בין 22 יאר אלט, און איך האב געוואוגן 163 פונט. איך האב געהאט ווייטיקן אין פלייצע און אין קאפּ, און מיר האט פאר קיין זאך ניט געהאלט, ווען מיין פריינט האט מיר געזאגט צו פרובירן קרושען זאלצן, האב איך פרי־ער ניט געוואלט — עס האט מיר שיין דערעכן צו נעמען פארשיידענע מיני־קלען. אבער זינט איך האב פרובירט קרושען זאלצן, מיט זעקס מאנאטן צו־ריק, האב איך פארלאָרן 19 פונט, און איך פיל, אז איך בין אן אנדער פרי, און איך בין זייער האנקבאר צו מרס. דערשטענדיק זאלצן".—מרס. ב.

דער צושטאנד וואס האט פארורי־זאכט דער דאזיקער פרוי אראפּצונע־מען וואס איז אויך געווען די אורזאך פון איר ווייטיק אין פלייצע און קאפּ און ווייטיקן. דער גאנצער טראבל האט זיך געזונען פון די אינערלאכע ארגאנען וועלכע האבן ניט ארויסגעווארפן פונט קערפּער. דעגלמעסיק און פורשטענדיק די אפּפאל פראדוקטן פון פארדייאונג, די זעקס זאלצן פון קרושען הערפן די אינערלאכע ארגאנען צו טאן זייערע פונקציעס. פונקטלאך — אחריזכצו־ווארפן יעדן טאג די אפּפאלן און ניפּפן וואס זאמלען זיך אן אינ׳ם קערפּער. נאכדעם פארשווינדעט צו ביסלאך יע־נע העפלאכע עפעקטיט — לאנגזאם, יא — אבער זיכער. די ווייטיקן און פלייצע און קאפּווייטיקן פארשווינדן. איר פיזט וואונדערבאר געווארן, יונג און ענערגיש — מער ווי ווען עס איז פריער אין אייער לעבן.

"איך בין פארזיכערט מיט די באנדיטן און צוזאמען מיט זיי האב איך איבערגעפאלן און אנגעצונדן דאס הויז פון דיינע עלטערן, אום ראכע צו נעמען פון זיי.

— אן מיינע ארימע עלטערן האט איר גרויזאם געלאזט אומקומען אין די פלאמען? — האט מיריאנא גע־ווינט ברעכנדיק די הענט.

— ווער האט עס דיר געזאגט?

— האט אטאנאסיאס איר געפרעגט מיט פלאמנדיקע בליקן — האסטו באוויזיט אויף דעם?

זי האט אים אנגעקוקט מיט פאר־וואונדערונג.

— א, גאט, האט זי געשטאמלט, בעלי, דער אלטער, טרייער דינער פון מיין פאטער, וועלכן איך האב גע־טראפן. אויף די רואינען פון מיין הייסאט, האט מיר געזאגט, דאס ער האט גאנץ דייטלאך געהערט הילפס־געשריי פון מיינע עלטערן און דאס זיי זיינען זיכער אומגעקומען אין די פלאמען.

אטאנאסיאס אויגן האבן געבליש־טשעט:

— גלויבסטו די ליגנס פון דעם דאזיקן אלטן נאר־ האלסטו מיר אזוי נידריק, דאס איך וועל פארברענען צוויי מענשן? — האט עס צערנדיק און שמערצלאך געקלונגען פון זיינע ליפּן.

— ביי גאט, שווער איך דיר מי־ריאנא, דאס דיינע עלטערן זיינען ניט אומגעקומען אין די פלאמען, איך האב דורכגעזוכט אלע צימערן אייר דער איך האב דאס הויז אנגעצונדן, אום קיין מענש זאל ניט פארברענט ווערן.

— פון מיין לייטענאנט. קורד אלי, האב איך דערפארן, דאס ער האט דיינע עלטערן געזען אנטלויפנדיק אין שטאט צוזאמען מיט איינעם פון זייערע שקלאפן.

— א, פארצייע מיר, הער — האט מיריאנא געוויינט — איך האב עס ניט געוואוסט, און געגלויבט, דאס מיינע עלטערן האבן זייער טויט גע־פונען אין די פלאמען.

— איך בין איצט גליקלאך, איך ווייס דאס מיינע עלטערן לעבן און איך בין ניט קיין עלנטע.

איר געזיכט האט געשטראלט, זי האט דאנקבאר געקוקט אויף אים, זי וואלט אים גערן אויסדריקן איר דאנק אין ווערטער, אבער זי האט איצט ניט געהאט דעם מוט דערצו.

און דער פירסט פון די בערג האט נאך אימער געקוקט אויף דער דאזי־קער שיינהייט.

א, גאד אייך און איינציקס פרייינטלאכעס ווארט פון איר מויל און זיינע קאלטע מיינען זוכלטן פאר שווינדן געווארן, ער וואלט געווארן זיי ניט באלעבט.

דאך איר מויל איז געבליבן שטום, די ליפּן פון דער שיינער, אומליקלאך כער מיריאנא האבן זיך ניט גע־עפנט.

זיינע אויגן האבן ווילד און מיט צארן געבלישטשעט, זי פארהאסט אים נאך אימער, ניט קוקנדיק אויף דעם וואס אירע עלטערן זיינען ניט גע־טויטעט.

ער האט שטאלץ געווארפן דעם קאפּ אויף צוריק מיט אן אייז־קאלטן טאן האט ער געזאגט:

— איצט ווייסט אלעס, מיריאנא, דו ווייסט ווארום איך בין געווארן אזא פארברעכער און ווארום איך האב די וועלט מיט אירע מעשים. דער פארראטער פון דיינע עלטערן האט פון מיר געמאכט דאס וואס איך בין איצט.

— איך האב קיין חרטה ניט דאס וואס איך בין געווארן — האט ער בערעגן צו מיין ווייל.

ער האט זי פרוילונג ארומגעכאפּט און ער האט איר אנגעהויבן לידלי־שאפטלאך קושן.

אומבאמערקט פון זיי ביידן איז דערשינען קורד אלי, דער לייטענאנט און ער האט אויף זיי ביידן געקוקט מיט פארוואונדערונג.

נייער פרעזידענט פון אידישן געזאנג פאראיין

פילים לינדער

דער וויניפּעגער אידישער געזאנג פאראיין האט אפגעהאלטן זיין דעם 40טן נאוועמבער, און די אפּלגנדע זייר־נען דערוויילט געווארן פאר די קומענ־דיקע 12 מאנאטן.

פילים לינדער, פרעזידענט; מ. קאָ־הען, וויצע־פרעזידענטן; ה. בראנשטיין, פאסירער, מיס. מ. שווארץ, פּעקרעטאַ־רעס; מ. דזשיקאב, דירעקטענס.

דער נייד־דערוויילטער פרעזידענט איז א אקטיווער מיטגליד פון געזאנג פאראיין זינט זיין גרינדונג.

דער געזאנג פאראיין וועט איצט אנ־פירן א קאנסערט פאר נייע מיטגלידער און פארבאריטונגען ווערן געמאכט פאר א אקטיוון סעזאן. דער פאראיין וועט אויך דורכפירן יעדן באנאנ־ענדנלאכע מוזיקאלישע און ליטעראַרי־שע אונטערנעמונגען.

——(:)——

פארן בית יתומים

געערטער דעדאקטאר:

דאס אידישע וואָרט.

בייליגנד וועט איר געפינען איין דאָ־לאר, וועלכן איר וועט זיין אזוי גוט און איבערגעבן צום אידישן בית יתו־מים.

מיט אכטונג, מרס. מ. מיידלער

לאנגער שלאף מאכט ווירעד פרייולאך די ביבי!

"אינזער ביבי" פלעגט זיך אויפוועקן עטלאכע מאל א נאכט. ביז מיר האבן אנגעפאנגען צו נעמען איר אביסל קאסט טאריא נאך איר לעצטן מאלעיינס האט געזאגט א מוטער פון אייאווא. "דאס קינד איז געשלאפן געשטאנד פון דער ערשטער נאכט און דאס האט אים בעסער". ביבי׳ס ספּעציאליסטן אינדאר־מיין פלעטשערס קאסטאריא; און מיר לאזען מוטערס וויסן ווי אזוי די דאָ־זיקע פון ריינער גרינעניי, ניט שעדלאָ־כע צוגרייטונג העלפט בייבס און קינ־דער, מיט בייד־ווייסיק, פארשטאפּפונג, פלעטשער אונטערשרעפט אין שטענדיק אויף דעם ראפּער פון ריכטיקער קאס־טאריא. היט זיך פון נאכגעמאכטע.

קאנצערט און טאנץ זונטאג

זונטאג דעם 15טן נאוועמבער, 8.30 אונט וועט דער מוטער פאראיין פון פרץ שול דורכפירן א קאנצערט אונ־טאנץ אין פרץ זאל.

אין דער פראגראם וועלן זיך באר־טייליקן די פאלגנדע פערזאנען:

געזאנג: מאדאם מארגאלים, אין אידישע און רוסישע. פאלקס לידער. אקאמפּאניירט פון אייראָ גרינבערג. פידל סאָלא. פון דושאוזע סעראַ; טעקס פון אייניקע שילערנס פון סאָלא בייר־קער און מיס שטייטלמאַ, און אנדער־ע נומערן.

נאך דער פראגראם וועט פארקומען א טאנץ, א גוטער אָרקעסטער וועט שפּילן.

——(:)——

סטרייקערס אנטשלאסן צו סטרייקן ביז א זיג

די אינדוסטריעלע יוניאן פון נאר־פאך ארבעטער האט געכטן אוונט אויס־געהאלטן א פארזאמלונג צוזאמען מיט די סטרייקער פון וואל, מעטאל און סטאָ. עס האבן גערעדט א צאל רעד־נער. די שטימונג צווישן די סטרייקער איז צו סטרייקן ביז א זיג.

וויכטיגע געזונדהייט געזעצען

קעללאגג׳ס אל־ליבראן איז ברען אין דער בעסטער פארם. עצהן יאהר נאכאנאנד געברויכט פון מענשען מיט צופרידענשטעלענדע רעזולטאַ־טען. צוויי יאָר לעצטע געלעזן וועט געזונדהייטליך באוויסטזיגען סיי ציש־ווייליגע און סיי צוויי־קעהרענדע פארשטאפּונג. אויב איהר ליידט פון נערוועס, אונארדענונגען וואס קען ניט באוויסטזיגט ווערען אויף דיי זען אויגן, זאלט איהר זעהן אייער דאקטאר.

קעללאגג׳ס אל־ליבראן איז א גו־טער קוואל פון אייזען פאר דיי בלוט־ערזורגס עס אלס א סייערע, אדער אנדערס עס אין־נעפּעכצען. ווערט פארקויפט ביי אלע גראסערס. גע־מאכט פון קעללאגג׳ס אין לאנדאן, אנגלאנד.

Kellogg's ALL-BRAN

עס העלפט אייך זיך צו האלטען אין גוטען צושטאנד

אין מילך אדער מיך פּראדוקט — זאלט איר ניט וואגן צו ריזיק קיין מיט דער "קוואליטעט" נאר איר זאלט קויפן דאס בעסטע. איר קריגט עס שטענדיק אין

"מאדערן"

"פּאסטעריזירטע מילך"

קרים און פּוטער

טעלעפאָנירט 201 101

Modern Dairies Limited

"איר קאנט אויפשלאגן אונזער קרים אבער איר קאנט ניט ביטן אונזער מילך."

זאמלט דזשיף קופּאנען

פאר

שיינע זיידענע זאָקן

נוצט אויס דיזן אויסערעוויינלאכן ווערט פרעמיאום אנבאט. שיקט אדער ברייענגט צו אונז קופּאנען פון 25 פעקערזשעס פון דזשיף פאר אן אויסוואל פון סילקענע זאקן אין ווערכע עס אין פון די פאפולע רע שייקס.

דזשיף איז אופּפארנליכבאר פאר וואשן געשיר, נאלווואר און וועש. קאן נעמען ווערן אויף די ריקאמענדירטע מאשינען.

THE ROYAL CROWN SOAPS LTD.

COR. KING ST. AND HENRY AVE. WINNIPEG

אין אלע סעזאנען איז די בעסטע נארהאפטיקייט

סיטי מילך

אדרעס הייטן פון —

City Dairy LIMITED

PHONE 87 647

איר קאנט איצט עסן אין

לעווינס רעסטאראן

צוזייסנס און מאלציטן

פון

10 סענט און העכער

לוים אייערע פענלאבקיטן בחשבנות הבבנים

ליכטיקע ריינע צימערן פאר נעסט מיט דער בעסטער באדינונג

DODD'S KIDNEY PILLS FOR ALL KIDNEY DISEASES BACKACHE BLADDER TROUBLES RHEUMATISM 87087 THE PROPRIETORS

בריוו אין רעדאקציע

וועגן נ. שיפערס לאנג

נאוועמבער, 12, 1931.

איך וויל איך בעטן, ווערטער רעד־דאקטאר, מיר צו דערלייהן עטלאכע ווערטער אין אייער טעגלאכער צייי־טונג. מיין ברודער נ. שיפּער, איז מיט דריי יאר צוריק אוועקגעפאהרן קיין ארץ ישראל מיט א פארמעגן פון איבער 140 טויזנט דאלאר, וועלכעס ער האט אריינגעלייגט אין ארענדז פּלאנטאצי־עס, וועלכע וועלן עדשט אין צוויי יאר ארום קאנען אצאלן 125 טויזנט דאָ־לאר. ער איז שוין איבערגעקומען די שלעכטע פינף יאר וועלכע יעדער פּיאָ־נער דארף דורכמאכן. ביי אים איז עס אבער פיל שווערער ווי פאר אנדערע מענשן: זיין פרוי איז אין א שפּיטאל אין פאריז שוין איבער א יאר צייט וואו עס קאסט אים $125 א מאנאט, מען דיינקט אז זי גייט אז פיל בעסער. פאר זעקס מאנאטן צייט האט מר. אראנאוויטש געשיקט זיין איינז געלט, אבער וואו נעמט מען נאך אזולכע מענשן מיט אזא גוטן הארץ? מיר דוכט זיך אז אזא גוטן מאן ווי מר. אראנאוויטש, אין איינער איבער גאנץ מערב קאנאדע, איצט קאן ער שוין אויך ניט שיקן. פאר די לעצטע דריי מאנאטן איז מען שולדיק אין האספּי־טאל אין אויב מען וועט זי ארויסווארפן פון דאס האספּיטאל איז זי א פארפאל־לענע. א מאמע מיט זיבן קליינע קינ־דערלאך. אין דאס ניט א הימל גע־שריי וואס מען דארף וויינען אויף זיין קרבן? איצט איז ער אין פּאלעסטי־נע און פלאגט זיך מיט די קינדער־לאך. די ארבעטער באנק האט ביי אים צוגעזעגט דאס לאנד אין אנדער מען וועט אים לאזן זיצן ביז דעם ערשטן יאנ־וואר. ניט קוקנדיק וואס ער האט ארויסגעלייגט אזויפיל געלד און ער האט געארבעט פאר דער באנק און פארקויפט שעדס פאר א נרויסער סו־מע געלד. ער האט אויף אויף דעם נאציאנאל פאנד טויזנטער דאלאר אויף דריי יאר אן פּראצענט. איצט שטייט מען פון דערווייסנס אז קיין נער וויל פון אים ניט וויסן. א מענש מיט אזוי פיל עזערגיע זאל מען אזוי פאלאזן אין ער זאל זיך אזוי דארפן מאטערן. ער האט דאס נישט פאר־דינט ביי די מערב קאנאדער. אידן, ביי דער ארבעטער באנק און ביי דער ציוניסטישער אראגניזאציע בכלל. ווען די ביידע אראגניזאציעס זאלן וועלן אז מען זאל אים ניט אראפּווארפן פון זיין לאנד וואלטן זיי אים געקאנט העלפן. ליידער איז ביי אונז אידן ניט געווען איינער וואס זאל פּראטעסטירן. איך האב געזוארט ביז אויגס. איך זע אבער אז עס איז שטיל בין איך ארויס מיט דעם ברויו — דאס איז ניט קיין לענערע. איך וועל דאס באר־ווייזן וואס פאר וואס. מיר וועלן

דער קאפּיטאן האט צארנדיק גע־קוקט אויף אים.

— דו מיזט אימער נאכשפּיאנירן וואו איך גיי און וואס איך טו? — האט אטאנאסיאס צו אים צארנדיק געזאגט. דאס איז מיין פרוי און איך מעג זיך דערלויבן צו פארברענען מיט איר אונטער פיר אויגן און דו זאלסט דערביי ניט זיין.

— אייער פרוי? — האט דער לוי־טענאנט געשטאמלט און ער האט שטום געקוקט אויף מיריאנען.

— יא, האט אנאטאסיאס געלאכט, — מיריאנא איז שוין לאנג מיין ווייב. דו ווייסט דערפון, איך האב עס דיר דערציילט, ווען מיר האבן פארברענט די חוין פון אירע עלטע־רן.

— איצט האט זיך מיין יונגע פרוי גליקלאך צוריקגעקערט פון פאריז און זי וועט זיך איצט געפרוי טיילן מיט איר מאנס לידן און פרייד.

מיריאנא האט זיך געווייגט, אבער דער קאפּיטאן האט ווייטער פארטגע־זעצט:

— זאג, יעדן איינעם פון אונזער לאגער, קורד אלי, אז זיי זאלן מיין ווייב דעם אטאמאן אין דער רעדאקציע: זאל ניט אז מיר א בליק צו באלייר־דיקן, זאגט וועלן זיי ניט האבן קיין בעפערן שיקואל ווי דער וואפּנטרעגער האט געהאט.

(ווייטערעס קומט)

ווענן נ. שיפּערס לאנג

נאוועמבער, 12, 1931.

איך וויל איך בעטן, ווערטער רע־דאקטאר, מיר צו דערלייהן עטלאכע ווערטער אין אייער טעגלאכער צייי־טונג. מיין ברודער נ. שיפּער, איז מיט דריי יאר צוריק אוועקגעפאהרן קיין ארץ ישראל מיט א פארמעגן פון איבער 140 טויזנט דאלאר, וועלכעס ער האט אריינגעלייגט אין ארענדז פּלאנטאצי־עס, וועלכע וועלן עדשט אין צוויי יאר ארום קאנען אצאלן 125 טויזנט דאָ־לאר. ער איז שוין איבערגעקומען די שלעכטע פינף יאר וועלכע יעדער פּיאָ־נער דארף דורכמאכן. ביי אים איז עס אבער פיל שווערער ווי פאר אנדערע מענשן: זיין פרוי איז אין א שפּיטאל אין פאריז שוין איבער א יאר צייט וואו עס קאסט אים $125 א מאנאט, מען דיינקט אז זי גייט אז פיל בעסער. פאר זעקס מאנאטן צייט האט מר. אראנאוויטש געשיקט זיין איינז געלט, אבער וואו נעמט מען נאך אזולכע מענשן מיט אזא גוטן הארץ? מיר דוכט זיך אז אזא גוטן מאן ווי מר. אראנאוויטש, אין איינער איבער גאנץ מערב קאנאדע, איצט קאן ער שוין אויך ניט שיקן. פאר די לעצטע דריי מאנאטן איז מען שולדיק אין האספּי־טאל אין אויב מען וועט זי ארויסווארפן פון דאס האספּיטאל איז זי א פארפאל־לענע. א מאמע מיט זיבן קליינע קינ־דערלאך. אין דאס ניט א הימל גע־שריי וואס מען דארף וויינען אויף זיין קרבן? איצט איז ער אין פּאלעסטי־נע און פלאגט זיך מיט די קינדער־לאך. די ארבעטער באנק האט ביי אים צוגעזעגט דאס לאנד אין אנדער מען וועט אים לאזן זיצן ביז דעם ערשטן יאנ־וואר. ניט קוקנדיק וואס ער האט ארויסגעלייגט אין אויפן צאל אין פּאלעסטינע האט ער געארבעט פאר דער באנק און ער האט געקריגט א גרויסן סו־מע געלד. ער האט אויף אויף דעם נאציאנאל פאנד טויזנטער דאלאר אויף דריי יאר אן פּראצענט. איצט שטייט מען פון דערווייסנס אז קיין נער וויל פון אים ניט וויסן. א מענש מיט אזוי פיל עזערגיע זאל מען אזוי פאלאזן אין ער זאל זיך אזוי דארפן מאטערן. ער האט דאס נישט פאר־דינט ביי די מערב קאנאדער. אידן, ביי דער ארבעטער באנק און ביי דער ציוניסטישער אראגניזאציע בכלל. ווען די ביידע אראגניזאציעס זאלן וועלן אז מען זאל אים ניט אראפּווארפן פון זיין לאנד וואלטן זיי אים געקאנט העלפן. ליידער איז ביי אונז אידן ניט געווען איינער וואס זאל פּראטעסטירן. איך האב געזוארט ביז אויגס. איך זע אבער אז עס איז שטיל בין איך ארויס מיט דעם ברויו — דאס איז ניט קיין לענערע. איך וועל דאס באר־ווייזן וואס פאר וואס. מיר וועלן

ווייער פרעזידענט פון אידישן געזאנג פאראיין

פילים לינדער

דער וויניפּעגער אידישער געזאנג פאראיין האט אפגעהאלטן זיין דעם 40טן נאוועמבער, און די אפּלגנדע זייר־נען דערוויילט געווארן פאר די קומענ־דיקע 12 מאנאטן.

פילים לינדער, פרעזידענט; מ. קאָ־הען, וויצע־פרעזידענטן; ה. בראנשטיין, פאסירער, מיס. מ. שווארץ, פּעקרעטאַ־רעס; מ. דזשיקאב, דירעקטענס.

דער נייד־דערוויילטער פרעזידענט איז א אקטיווער מיטגליד פון געזאנג פאראיין זינט זיין גרינדונג.

דער געזאנג פאראיין וועט איצט אנ־פירן א קאנסערט פאר נייע מיטגלידער און פארבאריטונגען ווערן געמאכט פאר א אקטיוון סעזאן. דער פאראיין וועט אויך דורכפירן יעדן באנאנ־ענדנלאכע מוזיקאלישע און ליטעראַרי־שע אונטערנעמונגען.

——(:)——

פארן בית יתומים

געערטער דעדאקטאר:

דאס אידישע וואָרט.

בייליגנד וועט איר געפינען איין דאָ־לאר, וועלכן איר וועט זיין אזוי גוט און איבערגעבן צום אידישן בית יתו־מים.

מיט אכטונג, מרס. מ. מיידלער

א גרויסער א גרויסער

מאס-מיטינג

פארדופן פון דער וויניפּעגער שטאט קאמיטע

מאנטאג, 16טן נאוועמבער, 8.30

אין גרויסן תלמוד תורה האל

טשארלס און פּלאראַ

צו באשטימען די וואלן פאר א נייער בארד פאר 1932 און פאר ברייגען מצה פון דער שטאט קאמיטע פאר דער אידישער באפעלקערונג פון דער גאנצער וועסט

די קאמיטע בעט יעדן אדן צו קומען און נעמען אן אינטערעס אין דער פראגע. אין אויך די באראטונג פון דער נייער וויניפּעגער וואורשט פּעקטאָרי וואס וועט זיך אין קורצן עפּעגע.

קומט אין העלפט דער וויניפּעגער שטאט קאמיטע וועלכע ארבעט פאר די אינטערעסן פון דער אידישער באפעלקערונג.

מיט דרך ארץ,

די וויניפּעג שטאט קאמיטע

וואלן אין מושב זקנים

זונטאג דעם 15טן נאוועמבער, 2 ביימאג

וועלן פארקומען די וואלן

אין מושב זקנים, 426 מאניטאבא עווע.

צו דערוויילן דידעמטאראן וועלכע וועלן דארפן פארוואלטן מיט דעם אנשטאלט פאר דעם נעקסטן יאר. מיר בעטן דארום יעדן ווער עס איז פאראינטערעסירט אין דעם פּראגרעס פון׳ם אנשטאלט, צו קומען אומ־באדינקט און געבן זיינערע שטימען און דערוויילן די ריכטיקע מענשן.

מיט דרך ארץ,

מ. גרינבערג, פרעזידענט

דאקטוירים Doctors' Directory

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
53 578	51 250	דר. ס. דוש. בערמאק, 834 מיין סטריט אפיס שטונדן פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
53 181	53 181	דר. י. פערלמאן, 291 בארוס, קאר. טשארלס אפיס שטונדן: 3—5 און 7—8 DR. I. PEARLMAN
22 549	52 173	דר. ס. ס. פייקאף, 308 מעקארטער בילדינג רעז. 372 סט. דזשאנס עוועניו DR. S. S. PEIKOFF
53 915	52 614	דר. סעם ראדין, ראיאל בענק בילדינג (מיין און סעלקירק) אפיס שטונדן: 3—4 און 6—8 DR. SAM RODIN
26 580	55 936	דר. דוש. ל. ווייסמאן, 909 באיד בילדינג ספּעציאליסט אין נויז, פּענכער און מעריידן DR. J. L. WISEMAN
		אויגן, אויערן, נאז און האלז
24 465	51 359	דר. ד. מ. דושענאף, 830-2 סאמערסעט בלאק DR. D. M. GENOFF

דענטיסטן Dentists Directory

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
53 720		דר. מ. כרעגמאן, סט. 1 סט. דזשאנס בלאק, 984 מיין DR. M. A. BREGMAN
54 107	51 519	דר. מ. וואכנאָוו, 402 סעלקירק עוועניו DR. M. WACHNOW
51 560	41 652	דר. י. בן עזרא, ב.א. 962½ מיין, קאר. סעלקירק DR. I. BEN-EZRA, B.A.
56 056		דר. ס. טשורטשיל, סוויט 1 טריט בלאק, 972 מיין סט. DR. S. H. CHURCHILL
51 987	54 867	דר. מ. סי. קאברינסקי, סוויט 1 קראמפ בלאק 846 מיין סטריט פאר. דאפערין DR. M. KOBRINSKY

היימאן און העסטרין

באריסטערס, סאליסיטערס און א. וו.

216 — מעקאינטייר בלאק — 216

טעלעפאן 21 627

מר. העסטרין וואוינונג:

306 סט. דזשאנס עוו., טעל. 53 133

שינבין, מאָראָזניק און ראָבלין

Shinbane, Morosnick & Roblin

Barristers, Solicitors and Notaries

באריסטערס, סאליסיטערס, נאטאריוס

207-8 Confederation Life Bldg.

457 Main St. Opposite City Hall

טעלעפאן 21 345—6

טשערניאק, קאפּשטיין און ספּיוואק

Barristers, Solicitors, Etc.

460 מיין סטריט

טעלעפאן 24 591 און 24 666

קאנטאר און דאָרפמאן

אדוואָקאטס און נאטארי

CANTOR & DORFMAN

206 קורט בלדג. 233 פּארטעדזש עווע.

טעל. 29 937—89 225

דעווידזענס:

103 בענערמאן עווע. טעל. 51 353

ה. שולמאן

אדוואָקאט און נאטארי

געלט צו לייען אויף ½* פּראָצענט

Schulman & Nitikman

213 קאנפעדעריישאן לייף בילדינג

457 מיין סט., אנטקעגן סיטי האל

טעלעפאן 88 462

ש. מילער

באריסטער, סאליסיטאר א. א. וו.

S. MILLER, B.A., LL.B.

505 Paris Bldg., Portage and Garry

Phone 22 203

מר. מילערס וואוינונג:

152 באראוס עווע. טעלעפאן 51 652

מ. אוזערבאך

באריסטער, סאליסיטאר נאטארי

און א. וו.

8—824 ראיאל בענק בלדג.

טעלעפאן 86 200

רעז. 435 אבערדין עוו., טעל. 53 354

א פילאַטוס-בילד ניט קיין קריסטוס-בילד אין פאַסיאָנס-שפּיל

פון מ. קאַרפּ

אין איינער פון די אומציילויקע רעצענזיעס איבער דעם פרייבורגער פאַסיאָנס שפּיל, וואָס האָט די לעצטע צוויי וואָכן גאַסטראָלירט אין ווינניפּעג, האָב איך געלייענט אין אַ ענגלישער צייטונג: "מען דאַרף גאַרניכט די שפּאַנענדע דראַמע וואָס ברייענט אַריין אַ ביסל הייליקייט און רוחניות אין אונזערע מאַטעריאַליסטישע און מגשמ'דיקע צייט". ווילנדיק זיך אָפּטרייסלען פון דער וואַכעדיקייט און געניסן אַ שטיקל גייסטיק נחת רוח, האָב איך באַשלאָסן צו פאָלגן די עצה פון יענער רעצענזיע. איך האָב אויך אָפּגעמאַכט מיט זיך אַליין צו פאָרגעסן אַלאַע פאַראָרטייל וואָס אַ איד קאָן האָבן קעגן דעם באַרגיסן פון קריסטנטום, אָבי צו געניסן אַביסל "רוחניות".

צוויי שעה האָב איך מיט גרויסער איך בין געקומען צו דער איבערצייגונג, — אַז מען דאַרף טאַקע באַגריסן די "הייליקע" קינסטלער וואָס זיינען מזכה די וועלט מיט דער "קינסטלעריש". ווען איך וואָלט געווען אַ רעצענזיע שרייבער וואָלט איך אַרויסגעגעבן אַ מען טאָר ניט פאַרשווענדן די הייליקייט פון דער אַרט, וואָס מען טוט דאָ אַ שאַכער־מאַכער. נאָטן זון טוט דאָס זעלבע אין אַ ענגלישן בלאַט — אַז מען דאַרף באַגריסן די שפּאַנענדע דראַמע וואָס עפנט די אויגן פון יעדן אמת־זוכנדיקן מענשן, ווער ס'טראָגט ביי אַ גרויסן חלק צו די אַלע צרות פון אונזער מאַטעריאַליסטישער און מגשמ'דיקער צייט".

מיר האָבן פאַר זיך די גרויסע קינסטלער וואָס האָבן זיך זייט דורות ספּעציאַליזירט אין דעם שפּיל, קינסטלער וואָס האָבן וויסנשאַפטלאַך אויסגעפאָרשט אַלע קוואַלן פון דער קריסטלאַכער לאַכער ליטעראַטור, כדי אויסצורייסן דעם חלק פון דער קריסטלאַכער רעליגיע, "די בינע איז דער שפּיל פון לעבן", האָבן די גריכן געלערנט. און די פרייבורגער קינסטלער האָבן טאַ־

פון דער לערע וואָס אין פאַרשפּרייט צווישן הונדערטער מיליאָנען מענשן אין באַשריבן אין מיליאָנען ביכער, מאַגאַזינען, אין טויזנטער שפּאַרן און הונדערטע וואַריאַציעס.

וואָס איינט אונז דער שפּיל? אַ קליינע פאַסיאָנוג. ס'איז געבאָרן גע־וואָרן אַ מאַן, וועמען מען האָט גע־רופן "נאָטס זון". ווי די געבורט און צונעמענגען, ווער דער טאַטע איז גע־ווען, ווערט ניט דערציילט. די דראַמע איז דאָך אַ היסטאָרישע־וויסנשאַפטלאַכע און ווייל ניט אָנגענומען די השע־רה פון דעם עוואַנגעליסט אַדער דעם אַנדערן, ווייל ווי באַקאַנט, גייט אַן אַ גרויסע מחלקת־זייט צוויי טויזנט יאָר איבער דעם פונקט. מיר זעען פאַר זיך אַ דערוואַקסענעם יונגן מאַן מיט אַ רויט בערדל, וועמען מען באַ־גריסט אַלס נאָטס אַדער נאָטס זון.

די ערשטע טאָטס פון נאָטס זון איז — אַ נו טרעפט? צו מאַכן אַ פאַר־גראַם! ער קומט אין בית המקדש און צעוואַרפט די סחורות פון די אַרי־מע אידישע קרעמערס, מיט דער שוי־נער מליצה אַז מען טאָר ניט פאַר־שווענדן די הייליקייט פון דער אַרט, וואָס מען טוט דאָ אַ שאַכער־מאַ־כער... נאָטס זון טוט דאָס זעלבע אין אַ ווי דער רוסישער מוזיק, וואָס ווייל אויסנוצן זיין נערעכטן צאָרן קע־גען זיינע אַדאַרעסיר און בלוט־זויגער מאַטעריאַליסטישער און מגו־שומ'דיקער צייט".

מיר האָבן פאַר זיך די גרויסע קינסטלער וואָס האָבן זיך זייט דורות ספּעציאַליזירט אין דעם שפּיל, קינסט־לער וואָס האָבן וויסנשאַפטלאַך אויס־געפאָרשט אַלע קוואַלן פון דער קריסט־לאַכער ליטעראַטור, כדי אויסצורייסן דעם חלק פון דער קריסטלאַכער רע־ליגיע, "די בינע איז דער שפּיל פון לעבן", האָבן די גריכן געלערנט. און די פרייבורגער קינסטלער האָבן טאַ־

אַז ס'איז ניטאָ קיין מזל

פון דאָן

א איד א רחל'לע דערציילט אונז, אַז:

... שטעטל האָט זיך מיאוס פאַר־פּיסעוועט... ס'דאַרף אַזוי ניט זיין, איר פאַרשייט? איך האַלט זיך ביי מיינס, אַז מבייש זיין טאָר מען קיי־נעם ניט — אפילו דעם גרעסטן אַב־ען טאָר מען ניט מבייש זיין! די חכמים אונזערע האָבן נאָך געזאָגט, אַז פאַר מבייש זיין אַ מענטש פאַר־לירט מען די עולם־הבא, און ס'איז ריכטיק ווי נאָלד, ס'דאַרף טאַקע אַזוי זיין!

אַנטקעגן וואָס זאָג איך דאָס? האָט קיין מורא ניט — איך ווייס וואָס איך רייד, אַז איך זאָג אייך, שטעטל האָט זיך מיאוס פאַרפּיסעוועט — מאַנט איר זיך אויף מיר פאַרלאַזן, קיין בלבולים אויף אַן איינענער שטע־טעל וועל איך חלילה ניט אויסטראַכ־טען, און מאַג דאָס אפילו זיין אַן איינענער טאַטע — איז דער אמת אין די אויגן, איר פאַרשטייט? אַזאַ מענש בין איך שוין, וואָס האָט פיינט הייניטישע שטיק, אַז אַז שטעטל האָט אַ אידן שופרדם געווען — טאָ זאָלן דאָס טאַקע אַלע וויסן!

דער הייסט, קיין הריגות חלילה צי רציחות חס ושלום זיינען ביי אונז ניט געווען, אָבער מבייש זיין אַ מענטש ברבים אַ פּנים ניט קיין רציחה, וואָס? איך וועל אויף דערציילן די מעשה בסדר:

פאַראַן ביי אונז אַ איד ר' זעליק. דאָס הייסט, אַז ער וואָלט טאַקע גע־ווען ר' זעליק וואָלט אפשר צו דער נאָנצער מעשה ניט נקמנטן. איך זאָג דאָס נאָר ר' זעליק, מחמת יעדער בן אדם איז ביי מיר אַ חשוב, און טאַטער קאָן ער ניט לערנען און טאַטער, איז ער ניט קיין גבאי, און טאַטער איז ער אַמאָל געווען אַ בערער אין שטעטל דאָרף מען אים שוין טאַקע דערפאַר רופן זעלקע דער לאַזניק? אָבער נאָר־ניט, אַ וועלט וועט מען ניט איבער־מאַכן, און אַנדערש ווי זעלקע רופט מען אים ניט, כאָטש סר־הכל איז ר' זעליק, זעלקע מיין איך דאָס, שוין אַ איד ברוך השם אַ בן שבעים און קיין בערער איז ער שוין ניט זינט זינן עלטערער בן איז אַנטלאָפן פון "סלוזשבע" אַזש קיין אַמעריקע און — פון דאַמאָלסט אַז האָט ער אויס־געהאַלטן דעם טאַטן בכבוד גדול, איר הערט?

יאָ, איז אַט דער ר' זעליק האָט נעבאַך קיין מזל ניט! דאָס הייסט, אַזאַ עלטער ווי ער האָט, אויף אַלע אידן געזאָגט געוואָרן, וואָרום אַז גע־ווען איז ער כל ימיו אַ שמוסר לחם און היינט ביים ער עין־הרע דעם דאָ־לאָר און דאָרף צו קיינעם ניט אַנקו־מען, דאָרף מען נאָך אָפּנים בעסער וואָס? אָבער ווי שטייט דאָרטן עפּעס אין פּסוק, לא על הלחם לבדו, און אַז הונגעריק איז מען ברוך־השם ניט און אַז מען דערלעבט דעם נחת, אַז דער זון, טאַקע דער זעלבער זון, וואָס איז אַמאָל אַנטלאָפן פון "סלוזשבע", קומט צופאַרן זעען זיך מיטן טאַטן — דאָרף מען אים פאַרשטערן די שמחה, צי ניט? אָט אַזוי ווי איך זאָג אייך: מען האָט אַ אידן שופר־דם געווען, אַז ס'איז דעם רחמנות ניט געווען צו זעען, און פרעג וואָר־וואָס, פאַר ווען?

וואָס האָט מען אים געטאָן, פרעגט איר? אָט דאָס איז דאָך די מעשה, וואָס מען האָט אים גאַרנישט געטאָן, וואָרום ווי לייגט זיך אויפן שכל: אַז עס קומט אַראָפּ אַן אַמעריקאַנער

דאָרף שטעטל פעפּס טאָן, צי ניין, האָ? אָט איז פאַראַיאַן ביי אונז געווען אַן אַמעריקאַנער און פאַר צוויי יאָרן דער מיר ביי אונז געהאַט אַן אַמע־ריקאַנער — איז דאָך דאַמאָלסט שטע־טעל מיט זיי אויפגעווען! ערשטנס איז מען דאַמאָלסט געגאַנגען זיי באַ־געגענען — פאַר פיפּ וואָרסט אין מען גענאַנגען, און מען האָט די אַמע־ריקאַנער אַראָפּגענומען פון וואַגן און אַלע האָבן זיי געגעבן שלום־עליכם און אידן רעדנער האָבן גערעדט, און בחורים פון דער פּאַטשאַרנע האָבן גע־שפּילט און גלאַט באַלעבאַטים האָבן זיי סתם אָפּגעגעבן כבוד, און אַז מען איז שוין צוקומען אין שטעטל אַריין האָט זיך דאַמאָלסט ערשט אָנגעהויבן די אמת'ע שמחה. מען האָט געמאַכט אסיפות און גרופּן די אַמעריקאַנער, מען האָט געמאַכט סעודות און מכבד געווען די אַמעריקאַנער און — איר שפּילט זיך, וואָס ס'האָט זיך אין שטעטל אָפּגעטאָן מיט די אַמעריקאַ־נער!

מיילאַ וואָס די אַמעריקאַנער אור־חים גופא זיינען געווען אָנגעלייגט געסט אין דאָך קיין חדוש ניט, מח־מת, אַז אַ איד, אַזש פון אַמעריקע האָט זיך ניט געשעמט מיט אַזאַ הער ווי אונזער שטעטל און איז געקומען אַהער געוואויר ווערן — צי די לעבע־דיקע, צי די טויטע — מעג מען טאַ־קע פאַר אַזאַ אידן מאַכן אַ וואָרע, פאַרוואָס ניט? אָבער, איך געריינג דאָס נאָך אַזוי ווי היינט, אַז פאַר די קרובים, זייערע, פאַר זייערע מחות־נים, אַפילו פאַר אַ שני בשלישי, פאַר אַ גליד־גליד־גליד־שוועסטער־קינד פון

חתן גייט אַוועק פון חופה צוליב געלט

אין דער וואַוינונג פון אַ וואָרשע־ער מורה־הוראה האָט געוואָלט פאַר־קומען אַ חתונה פון אַ יונגן עלעגאַנטן בחור מיט אַ מיידל, וואָס אירע עלטערן זיינען אַמאָל געווען זייער רייך.

ס'איז שוין געווען צוזאַמענגעקומען אַ גרויסער עולם עסקם, חתן־כלה זייי־נען שוין געווען גרייט צו דער חופה. מען האָט שוין געהאַלטן ביים שרייבן דיי כתובה. דערווייל איז אַריינגעקומען דער כלה'ס שוועסטער, וועלכע איז צו־געגאַנגען צו דער כלה און איר איינגע־רוימט איר אַ סוד אין אויער. דעם חתנס פאָטער האָט באַמערקט ווי די כלה איז בלאַס געוואָרן.

אין מיטן ניט דעם חתנס פאָטער אַ זאָג: — נו, וואו איז דאָס געלט?

דער עולם האָט ניט פאַרשטאַנען אין וואָס דאָ גייט. האָט איינער געפרעגט דעם חתנס פאָטער וואָס ער וויל.

האָט דער פאָטער דערקלערט: די כלה האָט געדאַרפט סילקו 200 דאָלאַר פאַר דער חופה. זי האָט צוגעזאָגט 500 דאָלאַר נדן. 300 דאָלאַר האָט זי גע־געבן פאַרן שטעלן די חופה. לויט ווי איך האָב געוועזן פון דער כלה'ס שוועס־טער קוישן פון דער מוטער מיט די קרו־בים. די כלה האָט זיך געהאַלטן ביי דאָס אַריינקע: — אַזאַ חתן, וואָס צור־ליב געלט האָט ער ניט געוואָלט גיין צו דער חופה — אַזאַ חתן וויל איך ניט.

דעם חתן'ס פאָטער, דערהערנדיק דער כלה'ס ווערטער, האָט געכאַפּט דעם חתן און איז שנעל אַראָפּגעלאָפן פון מיראַ־הוראה'ס שטוב.

די געסט וועלכע זיינען געקומען ביי־וואוינען די חתונה זיינען אַלע צע־גאַנגען אין אַ גערויקטער שטימונג.

איר, זאָל איינלייגן וועקסלען אויף 300 דאָלאַר, און עס זאָל זיין מיט מזל.

מען האָט זיך ווידער גענומען גרייטן צו דער חופה.

מען האָט דעם חתן אָנגעטאָן אַ טיקל און ער האָט שוין אָנגעהויבן צו גיין "באַדעקן" די כלה.

די כלה וואָס פאַר אירע אויגן איז פאַרגעקומען די גאַנצע סצענע, האָט די גאַנצע צייט שטילערהייט געוויינט, און דער חתן איז ענדלאַך צו איר צו־געאַנגען מיטן "דעקטוך" האָט זי זיך געגעבן אַ רוים אויף און מיט אַ ספּאַז־מאַטיש געוויין אויסגעשריען:

— אויב איך האָב ניט קיין געלט טויג איך ניט, הא? וויל איך ניט אַזאַ חתן!...

עס איז געוואָרן אַ גרויסער טומל, מענשן האָבן געפרוּווט פאַרהאַלטן דעם חתן און מיט גוטע רייד איינגע־נומען די כלה, געבנדיק איר צו פאַר־שטיין, אַז פאַר דער חופה דאַרף מען מוחל זיין אַ באַליידיקונג. די כלה אָבער, האָט זיי אַמעריקאַנער מענטש־לעך אויפן שאַרף כסדר געוויינט:

— ער מיינט ניט מיך, ער מיינט נאָר מיין נדן! אַזאַ חתן דאַרף איך ניט.

עס האָט ניט געראַלפן דאָס בעטן און קוישן פון דער מוטער מיט די קרו־בים. די כלה האָט זיך געהאַלטן ביי דאָס אַריינקע: — אַזאַ חתן, וואָס צור־ליב געלט האָט ער ניט געוואָלט גיין צו דער חופה — אַזאַ חתן וויל איך ניט.

דער חתן'ס פאָטער, דערהערנדיק דער כלה'ס ווערטער, האָט געכאַפּט דעם חתן און איז שנעל אַראָפּגעלאָפן פון מיראַ־הוראה'ס שטוב.

די געסט וועלכע זיינען געקומען ביי־וואוינען די חתונה זיינען אַלע צע־גאַנגען אין אַ גערויקטער שטימונג.

נאָר ניט שניידן אַרבעטסלאָזיקייט שטיצע

די ווייניפּעגער שטאַטיקע קאַסע איז אין זייער אַ געדריקטן מצב. אַ דאַנק דער דעפּרעסיע זיינען די שטאַטיקע הכנסות געפאַלן, ניט געקוקט אויף די העכערונגען פון ס'לאַנד שטייער, און די גרויסע אַרבעטסלאָזיקייט אין שטאָט שליינגט איין אַלץ מער און מער פון דער שטאָט הכנסות.

די לאַנד ווערט נאָך קריטישער דערמיט, וואָס די פעדעראַלע רעגירונג זאָגט זיך ווידער אָפּ פון בייצוטראָגן פופציק פּראָצענט פון'ס דירעקטן רעליף פאַר די אַרבעטסלאָזע. און גייט ניט איין אויף בייצו־טראָגן מער ווי דריי־און־דרייסיק פּראָצענט פאַר דעם צווייטן אַרויף אַ נייע לאַסט אויף דער שטאָט קאַסע, וועלכע זי קאָן קוים אַרי־בערטראָגן.

און קיין נייע קוואַלן פון הכנסה זיינען פאַר דער שטאָט ניטאָ. איר שטייער געכיט איז זייער באַשריינקט פון'ס שטאָט־טשאַרטער, און איז פאַקטיש אויסגעשעפּט.

אין געוויסע סיטי קאָונסיל קריזיס איז דערפאַר דאָ איצט אַ מיינונג, אַז די שטאָט וועט מוזן אָנהויבן שניידן שטיצע פון אַרבעטס־לאָזע, כדי אויסצומיידן אַ צוזאַמענברוך.

אָבער דאָס איז דער געפערלאַכסטער עקאָנאָמישער פּלאַן וואָס מען קאָן זיך נאָר פאָרשטעלן. די אַרבעטסלאָזע קריגן איצט אויך ניט מער ווי דער פאַמע מינימום פון לעבנס נויטווענדיקייטן, און זאָל מען אָנהויבן דערפון שניידן, וועט עס הייסן אויסזעצן זיי צו ביטערער נויט, פאַרצווייפלונג און דעמאָראַליזאַציע.

אויב די פינאַנציעלע לאַגע פון דער שטאָט איז קריטיש, דאַרף אַלץ געטאָן ווערן צו באַוועגן די רעגירונג צו געבן מער שטיצע און צו זוכן אַנדערע קוואַלן פון הכנסה, עס איז אויך אַן סכנה ווען עס זאָל זיך אויסקומען צו באַרגן אַ געוויסע סומע, — צייטן ווילן זיך פאַרבע־סערן, וועט די שטאָט קאָנען באַצאָלן.

אָבער שניידן דעם מינימאַלסטן לעבנס שטייגער פון די אַר־בעטסלאָזע — צו דעם טאָר עס ניט דערגיין אין אַ שטאָט וואו אַ סך מענשן לעבן נאָך אין לוקסוס.

דערוויילט

די אַרבעטער קאַנדידאַטן אין די קומענדע שטאָט וואַלן

גרויסער

מאַס-מיטינג

זונטאָג אָוונט

נאָוועמבער דעם 22-טן

— אין —

תלמוד תורה האַל

(טשאַרלס און פּלאַרא)

אַדרעסירט פון די קאַנדידאַטן:

פאַר אַלדערמען: דזש. בלומבערג און ר. דורוואַרד

פאַר סקול טראַסטי: מ. אַווערבאַך, ע. מעקגרעט און מרס. לאַוו

א. א. הייפּס, מ. פּ. י. א. טשערניאַק

שלום מילער

מ. א. גדעי, פאַרזיצער

אונטער אויפזיכט פון פּועלי ציון און צעירי ציון

THE ISRAELITE PRESS The only Jewish Newspaper in Western Canada.

Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E. Published daily except Saturday and Sunday.

ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.

Subscription: $6.00 per year.

Established 1910 Phones: 55 409—52 213

WINNIPEG — MANITOBA

ליכט שטראַלן אין דער פינסטערניש

די נייע כזאַליע פון אַמאַקעס און איבערפאַלן אויף אידן אין פּוילן, וואָס ווערן אָנגעפירט הויפּטזאַכלאַך פון די אַנטיסעמיטישע ענ־דעקישע סטודענטן און וואָס דערגרייכן אין אַ סך פאַלן דעם פאַרגעס פון פּאַראַמענט, זיינען אַ נייער טראַגישער קאַפּיטל פון אידישן מאַרטי־רערטום אין פּוילן. די נייע כוליגאַנישע איבערפאַלן צייגן, אַז עס זיי־נען דאָ נאָך עלעמענטן אין פּוילן, וואָס האָבן ניט קיין געדולד צו וואַר־טען אויף דער לאַנגזאַמער עקאָנאָמישער אויסראָטונג פון דער אידי־שער באַפעלקערונג, און זיי זוכן צוצואיילן דעם פאַרניכטונגס פּראָצעס דורך פיזישער אויסראָטונג.

די פינסטערע וואָלקנס וואָס האָבן פאַרצויגן די אידישע הימלען אין פּוילן זיינען אָבער דורכגעשפּאָלטן געוואָרן פון ליכט־שטראַלן, וואָס קאָנען כאַיש טיילווייז דינען פאַר אַ טרייסט צו דער אומגליק־לאַכער אידישער באַפעלקערונג און וואָס גיבן האָפענונגען, אַז עס וועט נאָך קומען אַ צייט הון די וואָלקנס וועלן אָפּשר צעטריבן ווערן.

דער ערשטער און זיכטיקסטער ליכט־שטראַל איז די בעסערע פּוילישע געזעצלשאַפטלאַכע מיינונג. וואָס האָט אויפגעגעבן איר נייע טראַלישע קעגן די "הייליקע" קינסטלער וואָס זיינען מזכה די וועלט מיט דער "קינסט־דראַמע". ווען איך וואָלט געווען אַ רע־צענזיע שרייבער וואָלט איך אַרויסגע־נעבן אַזאַ מיינונג: "מען דאַרף באַ־גריסן די שפּאַנענדע דראַמע וואָס עפנט די אויגן פון יעדן אמת־זוכנ־דיקן מענשן, ווער ס'טראָגט ביי אַ גרויסן חלק צו די אַלע צרות פון אונזער מאַטעריאַליסטישער און מגו־שומ'דיקער צייט".

מיר האָבן פאַר זיך די גרויסע קינסטלער וואָס האָבן זיך זייט דורות ספּעציאַליזירט אין דעם שפּיל, קינסט־לער וואָס האָבן וויסנשאַפטלאַך אויס־געפאָרשט אַלע קוואַלן פון דער קריסט־לאַכער ליטעראַטור, כדי אויסצורייסן דעם חלק פון דער קריסטלאַכער רע־ליגיע, "די בינע איז דער שפּיל פון לעבן", האָבן די גריכן געלערנט. און די פרייבורגער קינסטלער האָבן טאַ־

נאָר ניט שניידן אַרבעטסלאָזיקייט שטיצע

די ווייניפּעגער שטאַטיקע קאַסע איז אין זייער אַ געדריקטן מצב. אַ דאַנק דער דעפּרעסיע זיינען די שטאַטיקע הכנסות געפאַלן, ניט געקוקט אויף די העכערונגען פון'ס לאַנד שטייער, און די גרויסע אַרבעטסלאָזיקייט אין שטאָט שליינגט איין אַלץ מער און מער פון דער שטאָט הכנסות.

די לאַנד ווערט נאָך קריטישער דערמיט, וואָס די פעדעראַלע רעגירונג זאָגט זיך ווידער אָפּ פון בייצוטראָגן פופציק פּראָצענט פון'ס דירעקטן רעליף פאַר די אַרבעטסלאָזע. און גייט ניט איין אויף בייצו־טראָגן מער ווי דריי־און־דרייסיק פּראָצענט פאַר דעם צוויטן. דאָס לייגט אַרויף אַ נייע לאַסט אויף דער שטאָט קאַסע, וועלכע זי קאָן קוים אַרי־בערטראָגן.

און קיין נייע קוואַלן פון הכנסה זיינען פאַר דער שטאָט ניטאָ. איר שטייער געכיט איז זייער באַשריינקט פון'ס שטאָט־טשאַרטער, און איז פאַקטיש אויסגעשעפּט.

אין געוויסע סיטי קאָונסיל קריזיס איז דערפאַר דאָ איצט אַ מיינונג, אַז די שטאָט וועט מוזן אָנהויבן שניידן שטיצע פון אַרבעטס־לאָזע, כדי אויסצומיידן אַ צוזאַמענברוך.

אָבער דאָס איז דער געפערלאַכסטער עקאָנאָמישער פּלאַן וואָס מען קאָן זיך נאָר פאָרשטעלן. די אַרבעטסלאָזע קריגן איצט אויך ניט מער ווי דער פאַמע מינימום פון לעבנס נויטווענדיקייטן, און זאָל מען אָנהויבן דערפון שניידן, וועט עס הייסן אויסזעצן זיי צו ביטערער נויט, פאַרצווייפלונג און דעמאָראַליזאַציע.

אויב די פינאַנציעלע לאַגע פון דער שטאָט איז קריטיש, דאַרף אַלץ געטאָן ווערן צו באַוועגן די רעגירונג צו געבן מער שטיצע און צו זוכן אַנדערע קוואַלן פון הכנסה, עס איז אויך אַן סכנה ווען עס זאָל זיך אויסקומען צו באַרגן אַ געוויסע סומע, — צייטן ווילן זיך פאַרבע־סערן, וועט די שטאָט קאָנען באַצאָלן.

אָבער שניידן דעם מינימאַלסטן לעבנס שטייגער פון די אַר־בעטסלאָזע — צו דעם טאָר עס ניט דערגיין אין אַ שטאָט וואו אַ סך מענשן לעבן נאָך אין לוקסוס.

54 מיליאָן פּעקלאַך זיינען פאַרקויפט געוואָרן לעצטן יאָר

"SALADA" TEA

"פריש פון די גערטנער"

די פּראָגראַם פון נייטן פיטער מאַן

נייטן פיטערמאַן, ווינניפּעגער וויאָליניסט וועלכער וועט אויפטרעטן אין א רעסייטל דינסטאָג אָוונט, דעם 24טן נאָוועמבער, אין פאַרט גערי האַטעל, וועט שפּילן די פאָלגנדע פּראָגראַם:

קאָנשערטאָ אין די מיינאָר, בראַהמס;
"ניגון" פון בעל שם, פון ערנסט בלאָך.
סיסיליאַנע עט ריגאַדאָ, קרייזלער;
אוט מאַריא, שובערט־ווילהעלמי.
מינועט, מאַצאַרט;
צוויי שפּאַנישע טעץ, פּאַראַכאָטע.

דער ווינניפּעגער פּיאַניסט, גאַרדאָן מעקלינן וועט אָפּמאַכאָנירן דעם רעסיטאַליסט און ער וועט אויך שפּילן א שאָפּען נומער.

נייטן פיטערמאַן וועט שפּילן זיין רעסייטל אונטער דער העפלאַכער פּאַטראָנאַזירונג פון מעיאָר וועב; האָנ. ראַ־בערט ראָדזשערס און מרס. ראָדזשערס; ארטשבישאָפּ מאַטעסאָן; דין מאַטעסאָן און מר. און מרס. י. ה. ווייַלדער

—(:::)—

אין פעלעס טעאַטער

היינט און מאָרגן ווערט געוויזן די העכסט שפּאַנענדע דראַמע "מאַמבאַ", פאַרבאָטענע ליבע. האָס, שרעק און אויפבראָוז, מיט דזשין הערשהאָלט און עלענאָר באָרדמאַן. עס ווערט אויך געוויזן "די דיוד דיינגלער", א העכסט אַמוזירנדיק בילד — איין גרויסער געלעכטער, מיט לינאַ בעסקוועט און קלייד קוק; אויך סעריאַל און קאַרטון.

די ערשטע דריי טעג פון קומענדיקער וואָך וועט ווידער געוויזן ווערן א דאָבל פּראָגראַם: קלאָרא באָו און מיצי גרין אין "ליבע צווישן מיליאָנערן" אויך "מערידזש פלעיגראַנדז" מיט פרעדריק מאַרטש און מערי בריי־ען.

זעט די דאָזיקע בילדער אין פעלעס טעאַטער.

פאַר קאָלדס — פּרובירט דיזע נייע רפואה

דאָקטוירים איבעראַל שרייבן צו די דאָזיקע נייע באַהאַנדלונג פאַר פאַרקי־לונגען: אַזן עס שטעלט צופרידן טור־ען־מער מענשן מיט איר שנעלער הילף וואָס עס ברייגנט ווען געגוועט שטענ־דיק.

פאַנגט אָן ווען איר פילט, אַז עס קומט א קאַלד. נעמט א טיש־לעפל פיליפס' מילק אָף מאַגנעזיאַ אין א גלאָז וואַסער, אינדערפרי, בייטאָג און אין אָוונט.

קאָלדס רעדוצירן די אַלקאַליניטי פון אייער סיסטעם. דאָס איז וואָס מאַכט אייך צו פילן ווייטיקן, פיוועריש, שוואַך, האַלב־קראַנק פון זיי. פיליפס' מילק אָף מאַגנעזיאַ איז אַלקאַלאַי אין א ניט־שעדלאַכער, באַ־טעם־טער פאַר־מע. עס שאַפט אָפּ די סימפּטאָמען פון פאַרקילונגען דורך באַנייען די אַלקאַ־ליניטי אין אייער סיסטעם.

פאַר פופציק יאָר, איז דער דאָזיקער אַנגענעמער אַלקאַלאַי באַרימט אַלס אַן אַנטי־עסיד. די דאָקטוירים שרייבן צו פיליפס' מילק אָף מאַגנעזיאַ: האַספּי־טאַלס נוצן עס; מיליאָנען ווייסן ווי אַלס נוצן עס; מיליאָנען ווייסן ווי אַלס, אויב עס שאַפט אָפּ זויערע מאָגנס, גאַז, אומפאַרדייאַונג און אַנדערע סימפּטאָ־מען פון איבער־זויערקייט. אַלע דראַג סטאָרס רעקאָמענדירן דאָס. פאַרקויפט אין 50ס. פלעשלאַך, מיט פולע דירעקט ציעס פון אייער פילע נוצן. (נעמאַכט אין קאַנאַדע).

ביי דער פאָלקס שול

מיטוואָך, ד עס4טן נאָוועמבער, האָט דער מוטער פאַראין פון דער אידישער פאָלקס־שול, אָפּגעהאַלטן א מאַנאַט־לאַכע פאַרזאַמלונג. מרס. העסטערן, די פּרעזידענטן, איז געווען פאַרזיצערן. פאָלגנדע האָבן אָפּגענעבן זייערע באַ־ריכטן:

מרס. כוטאַרין, פון קאָשער קאָמיטע; מרס. ר. קאַלאָף, פינאַנץ; מרס. ה. גרין פון דעם קאָנצערט.

מרס. ח. י. ווייַלדער האָט פאָרגע־שטעלט דעם גאַסט רעדנער, היכטער האַמילטאָן, וועלכער האָט געהאַלטן אַן אינטערעסאַנטן פאָרטראָג וועגן קינדער געריכט. מרס. ווייַלדער האָט אָן־נאָ־מען פון די פאַרזאַמלטע באַראַנקט דעם ריכטער פאַר זיין אינטערעסאַנטער לעקציע.

דער קאָנצערט וואָס איז דורכגעפירט געוואָרן זונטאָג אין קאַלעדזש טעאַטער אונטער אויפזיכט פון מוטער פאַראין פון פאָלקס שול איז געווען א גרויסער דערפאָלג. מר. פעסאָטשין האָט גע־וואונען דעם מזל־דיקן בילעט.

—(:::)—

פרייע בענד קאָנצערטן אין די סקולס

לעצטע וואָך האָט דער פּרינציפּס פאָס בענד אָנגעפאַנגען צו פאַרשפּרייַ־טען א מוזיקאַלישע בילדונג פּראָגראַם אין ווינניפּעג, אונטער אויפזיכט פון דעם "נעשאָנאַל קאָנסיל אָוו עדיוקי־שאָן" פון וועלכן עדוואַרד אַנדערסאָן, מיי. סי. איז דער פאַרזיצער.

אין פאַרלויף פון דעם נאָנצן ווינ־טער וועט דער דאָזיקער בענד, אונטער מאַפּיטאָן ט. וו. דזשיימס־נעגן רע־סייטלס אין די פאַרשיידענע סקולס פון ווינניפּעג. קאָפּיטאָן דזשיימס וועט ביי יעדן קאָנצערט האַלטן א לעקציע דער־קלערנדיק פאַר די קינדער די אָפּשטאַ־מונג אין דעם געדאַנק פון דער נע־שפּילטער מוזיק. דער ערשטער קאָנ־צערט איז געגעבן געוואָרן לעצטן מיטוואָך אין ראַבערט א. סמיט סקול. עס איז געווען א גרויסער דערפאָלג. די קינדער האָבן געהאַט גרויס פאַרגע־ניגן.

דער פרינציפּס בענד שפּילט די דאָ־זיקע קאָנצערטן, פאַר די קינדער, אָב־סאָלוט פריי.

לייב גלאַנץ, דער מייסטער פון אידישער נגינה

פון ל. לעוויט

על הרגה ועל התפלה פון לייבעלע גלאַנץ.

ניט אַלס מבין אויף נגינה, נאָר אַלס א פריינט פון אידישע יונגע־לייט, וועלכע זיינען געבליבן געטריי צו אונזער פאָלק, אונזער ספר און אונזערע שפּראַכן — בין איך פריי־טאָג, דעם 9טן נאָוועמבער, געגאַנגען אין "עטרת ישראל" שול צו הערן לייבעלע גלאַנצס "קבלת שבת".

ווי מיין שטייגער, האָב איך מיך, אויף דאָס מאָל, מקדים געווען און דאָך בין איך שוין ניט געווען פון די "עשרה הראשונים":

נאָך ביי מנחה, ווען "אז ישיר משה", ווען דער שוחט, משה סטראַ־קאָווסקי, האָט זיך פאַרצויגן מיט דעם האַרציקן נוסח פון — "מי חכם וישמר אלה" — איז שוין די שול געווען גע־פּאַקט.

מיין הארץ האָט מיר אָנגעהויבן צו־זאָגן אַז דאָ וועט פאַרקומען עפּעס גראַנדיעוזע, עפּעס הייליקעס, ווייל איך — ווי איר זעט מיך — בין כלל ניט פון די יעניקע, וועלכע דייַנקען אַז "דער עולם איז א גולם" . . .

אַדרבא — איך גלויב אַז די ברייטע מאַסן פילן אינסטינקטיוו ווער עס זיינע די אמת'דיקע און ווער — די פאַלשע נביאים . . .

איך האָב זיך געזאָגט — אויב עס איז געקומען אַזאַ גרויסער עולם און דוקא פרייטאָג, ניט אין דעם הייליקן זונטאָג — שמע מינה אַז לייבעלע גלאַנץ איז טאַקע "דאָס", וואָס די גרויסע "מודעות" האָבן וועגן אים גע־זאָגט . . . מיין פאַרגעפיל האָט מיך טאַקע ניט אָפּגענאַרט: ווען לעבייַלע גלאַנץ האָט נאָר א קאָמאַ־דעווע געטאָן — "לכו נרננה" — האָט מען שוין געזען אַז דאָ האָט מען צוטאָן מיט א גרויסן גענעראַל, וועלכער קאָן אָנפירן מיט א גרויסער אַרמיי, אָבער . . .

אָבער כשאַני לעצמי האָב איך מיר געטראַכט —

"נוט איז דיר, לייבעלע גלאַנץ, צו הייסן זינגען, ווען דיך האָט נאָט גע־בעטשט מיט אַלערליי קולות (א חוץ דעם "קול־חתן" . . .), אָבער וואָס זאָל טאָן אַזאַ איך ווי איך, וואָס קאָן אפילו ניט צוגיין צום עמוד, ווען ער האָט יאַרצייט ? . . . "

האָט אָבער לייבעלע אָנגעהויבן צו זינגען "מזמור לדוד" — איז מיין נשמה געקומען צוריק אויף איר אָרט, איך האָב געזען "ע י ן ב ע י ן" אַז אויפגעמען געזאַנג איז פונקט ווי מקבל צו זיין די תורה.

פונקט ווי דאָרט ביי דעם באַרג סיני — פונקט אַזוי דאָ אין שול, הערנדיק דעם "מזמור לדוד" — אין דער נאָנצער עולם, ווי איך, געווען אין דער בחינה פון — "וכל העם רואים את הקולות" :

מיר האָבן ניט געהערט, נאָר געזע־ען דעם "קול ד". איבערהויפּט דעם "קול יחיל מדבר" . . . מיר האָבן געזען און געפילט אַז נאָר א מדבר איז אונזער וויינפיעג, ווען מיר האָבן ניט כאָטש א י ן ג ר ו י ס ע ש ו ל מיט א חזן כמו לייבעלע גלאַנץ . . .

און מערקווירדיק איז אָט וואָס: דוקא ניט מיט קיין "קול שובר אר־זים", נאָר מיט א "קול דממה דקה" (מיט פּיאַניסיסמאָ, ווי מענגען רופן עס) פאַר'כישופ'ט ער דעם נאָנצן ער־לם. ער איז גרויסאַרטיק דוקא ווען, ער סור'ט זיך מיט דעם רבונו של עולם !

וואָס פאַר א סוד ער ראַמט איין דעם האַר פון דער וועלט — ווייסן אפשר מענגנים, אָבער איך ווייס אַז ער איז א גרויסער "מגלה סוד". מיט זיין "רזא דשבת" האָט ער אונז אָנ־פּלעקט א גרויסן סוד אַז ס'איז טאַקע וואויל און גוט צו גיין שבת אין שול אַריין אין נעמען אין מויל אַריין א אידיש ווערט, אָדער כאָטש הערן א אידיש ווערט פון א גוטן אויסטיי־טשער פון אידישע תפילות און נוס־חאות . . .

נאָר ווי ס'וויזט אויס האָט "די מלאכה, אפילו די חזנ'ישע, איך ליב דעם טרונק". א "קידוש" האָט ער אויעקגעלייגן אַז איך מעג שוין האָבן אַזאַ יאָר. אַזאַ קידוש קאָן מאַכן טאַקע נאָר א חזן, וואָס קומט פון באַסערא־ביע, וואו מען גיסט ווייַן ווי אויפן שטיין . . .

אָבער אויב ער איז א פאַכמאַן אין "קידוש"־מאַכן איז ער א קינסטלער, א גאון אין "קדושה" : ווען ער האָט געזאָגט אינדערפרי די "קדושה" : האָבן אפילו טויבע געהערט דעם "נר־איילן פון נגינה אליין. ער פאַרשטייט דערצו אין ער כלל ניט קיין חזן, וועלכער איז זיך מצמצם אין די 4 איילן פון נגינה אליין ער קאָן און פאַרשט אַלזייטיק דאָס לעבן, — וואָס ס'איז צו זעען פון זיין ראַש־חודש בענשן. ער פאַרהייליקט דוקא ניט דעם "חיים של פרנסה", נאָר ער ווערט אליין און מאַכט יענעם באַנייסטערט מיט דעם "חיים שאין בהם בושה וכלימה" און איבערהויפּט מיט דעם "חיים של אהבת־תורה". מיר דוכט זיך אַז אונ־זערע פיר רבנים, אַלע צוואַמענגענער מען, קאָנען ניט איינפלאַנצן אַזוי פיל ליבע צו דער תורה, ווי ער מיט זיין נגינה ! . . .

אָבער אַן "אדם השלם" איז פאַרט ניטאָ, אפילו די זון האָט, איינעקע מאָל, אויך פלעקן . . . און אָט דער "מושלם בכל המעלות" האָט אויך אַפּויסגעצייגט נאָר ניט קיין שייַן שטיקל אַרבעט. ער האָט אָפּגעטאָן אַן עבירה, ממש א מין — "לכבש את המלכה אתי בבית" : — אין א שול וואו מען דאַוונט אַזוי פיל יאָרן מיט דעם "נוסח ספרד" און וואו מען הערט אפילו ניט דעם אויך כשר'ן נוסח אשכנז — דוקא דאָרט האָט ער אריינגעבראַכט דעם "נוסח האר"י (דעם נוסח פון לייבעלע . . .), ווען ער האָט געזונגען — "תכנת שבת" : ביי אים איז אויסגעקומען אַז ער זאָגט דעם אידן ניט "תכנת" נאָר "תקנת שבת" דאָס מיינט :

"דו, איד, האָסט מתקן געווען דעם שבת, ווען דו האָסט אריינגעכאַפּט אַזוינע שיינע נוסחאות וכדומה !..."

ווי ס'וויזט אויס — האָבן די צו־הערער טאַקע געפילט אַז זיי האָבן פון אַם עפּעס מקבל געווען, ווייל זונטאָג, צום קאָנצערט, זיינען טאַקע געקומען אנשים, נשים וטף (די לעצטע הלואי וואָלטן זיי געווען געשלאָפן אין דער היים . . .).

ווי אַזוי איך אַן מיין פרוי האָבן זיך קוים אריינגעכאַפּט אין שול אַריין — ווייל איך מיך שוין ניט באַקלאָגן; אַנדערע האָבן נאָך ערגער אָפּגעשניטן: אויס מאַנגל אין פּלאַץ — האָט מען זיי גאָר ניט אריינגעלאָזט . . .

די שול און עזרת נשים האָבן אויס־געוועזן ווי א ים פון קעפּ. ס'איז געווען טונקל אין שול, אָבער דאָס טונקלקייט איז געווען פון דעם סאַרט "ענן כבודך".

קוים האָט אָבער לייבעלע גלאַנץ געעפנט זיין מויל און א זאָג געטאָן — "גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור" איז געווארן ליכטיק אין אַלע ווינקעלאָך פון דער אידישער נשמה, נאָר ווען דער גאַנצער עולם איז גע־ווען באַגייסטערט פון זיין "בחכמה פותח שערים" — האָב איך, ווי פיל אַנדערע, געדאַנקט דעם פּרעזידענט פון דער שול, מר. מאַגילעווסקי, וועלכער איז געווען א "בחכמה סגר שערים": אַזוי אויף אין שוין געווען ניט וואו צו שטיין. ווי הערינג אין פעסלאַך איז יעדער איינער געווען צוגעפּרעסט צו זיין פּלאַץ און דאָך איז, אין דער שול נעשעען דער זעלבער נס, וואָס אַמאָל אין אונזער הייליקער שטאָט, ירו־שלים :

קיינער האָט ניט געזאָגט — "צר לי המקום" . . . איטלאַכער איז גע־ווען צופרידן צו זיין צעגויפּעפּרעסט, אַבי ער זאָל הערן דעם גרויסן רע־פּרעזענטאַט פון "קול־יעקב".

און דער עולם האָט זיך ניט אָפּ־גענאַרט : ס'איז געווען וואָס צו הע־רען, אָבער ווען דעם זאָלן זיך אַרויס־זאָגן די חזנים און די יודעיינגן, וואָס האָבן באַזוכט דעם קאָנצערט.

וואָס איך וויל קאָנסטאַטירן איז — אַז לייבעלע גלאַנץ איז ניט פון דעם סאָרט מענשן, וועלכע זיינען — "מגיד דבריו ליעקב וחוקיו לא כן עשה".

ער זאָגט דאָס, וואָס ער איז אַליין מקפּיד און ווען איך האָב פריטאָג צונאַכטס ניט פאַרשטאַנען זיין קאָ־מאָנדע — "השתחוו לד' בהדרת קו־דש" — האָב איך זי גוט און טאַקע אויסגעצייכנט פאַרשטאַנען, ווען מען האָט אים געבעטן אַז ער זאָל זיינגען פאַלקס לידער :

ער האָט בשום אופן ניט געוואָלט פאַרשווענען די קרושה פון דער שול מיט די אַזוי גערופענע פאָלקס־ליד־לאַך . . . וועלנדיק אָבער צוליב טאָן דעם עולם, האָט ער געזונגען די ליד — "המבדיל בין קודש לחול", מיט וואָס ער האָט, נאָך איין איבעריק מאָל, גלעענצט דערווייַז אַן אפילו כלי קודש, ווי חזנים, קאָן מען גרופירן אין "קודש" און אין "חול" . . .

אָבער צום גרעסטן אפּגעוויס, צום שפּיץ בארג פון אידישע נוסח האָט ער דערגרייכט, ווען ער האָט געזונגען די זיבן "אתה"'ס מיט אַלע זייערע וואַרי־אַציעס און נוסחאות.

ער האָט אויף דעם שענסטן אופן מקים געווען דעם פסוק — "ובאת אל התבה "אתה" וואָס דאָס מיינט — דו זאָלסט מיט אַלע דיינע רמ"ח אברים אריינקומען אין וואָרט — "אתה", גלייך ווי ער וואָלט דעם עולם גע־לערנט : אין לעבן דאַרף פאַרנעמען דעם אויבנאַן ניט דער "אנכי", ניט דער "איך", נאָר דער "אתה" דער "דו" . . .

נאָך איצט איז אין מיין זכרון פריש דער שטאַרקער רושם, וואָס די "אתה"'ס האָבן אויף מיר געמאַכט און היות מיר אירן זיינען פאַרוואָנט נער חתונה. ווען די חתן־כלה האָבן זיך אביסל באַרואיקט פון דער שטאַרקער איבעראַשונג האָבן זיי האַרציק באַ־דאַנקט די גוטע פריינט. מען האָט זיי פּרעזענטירט מיט א פּרעזענט, מיט די בעסטע וואונשן. טעלעגראַמעס זיינען דערהאַלטן געוואָרן פון־גוטע פריינט און באַקאַנטע, וועלכע האָבן ניט גע־קאָנט זיין אָנוועזנד אויף דער שמחה. די אָנוועזנדע זיינען געווען : מר. און מרס. דוכין און פאַמיליע, מר. און מרס. שוסטעראָוו און פאַמיליע, מר. און מרס. ראַכלין, מר. און מרס. קלאַס מר. און מרס. סינאַל, מר. און מרס. דאַברושין, מר. און מרס. טשעס, מר. און מרס. לודווינ, מר. און מרס. סינאַנ־סקי, מר. און מרס. אייזעלמאַן, מר. און מרס. סמאַ־לענסקי, מר. מרס. אַבראַהאַם, מר. און מרס. עקשר, מר. און מרס. גאָלדבערג, מרס. פּאַוולאָטסקי, מרס. דאַנער, מרס. ווערייער, מרס. קלאַס און מרס. לעמבערסקע. מען האָט פאַרבראַכט אַלע אין איינעם זייער פריילאַך

* * *

א גרופּע לאַנדסלייט און פריינט פון דער פּראָפעסיאָנאַל קאָמיטע האָבן זיך פאַרזאַמלט אין דער היים פון מר. און מרס. קראַליק צו באַגריסן אים צו זיין 50 יאָריק געבורטסטאָג.

יוסף קראַליק וועלכער איז איינער פון די בעסטע אין דער זעלבער צייט שטילסטער אַרבעטער אין דעם געזעל־שאַפטלאַכן לעבן אין ווינניפּעג, א מענש וואָס טוט אימער די שווארעצע אַרבעט און האָט זיך קיינמאָל ניט געשטופּט צו דער מזרח וואַנט. דער עולם האָט ווער־קלאַך פאַרדינט די אַנערקענונג וואָס ער האָט געקראָגן. אין דער זעלבער צייט איז צו באַוואונדערן די דעריציקייט פון פריינטשאַפט פון דער פּראָפעסי־קער קאָמיטע, וועלכע פאַרגעסט ניט דו טעג און די יאָרן, די פריידן און ליידן פון אירע ברידער.

זייער האַרציקע באַגריסונגען זיינען אויבערגעגעבן געוואָרן צו דער יובילאַר אין זיין משפחה. עס איז געווען אַ אוונט פון אמת'ער ברידערלאַכער פריינטשאַפט און איבערגעגעבנהייט. מיט'ן גאַנצן האַרצן האָבן אַלע אַנטייל גענומען אין דער שמחה. אונזער אַל־טער גוטער פריינט, יצחק עלקין, דער שטילער מענש וואָס טראָגט דעם יאָך פון דער שווארעצער אַרבעט און וועל־כער האָט קיינמאָל ניט געזוכט קיין "טשערמאַנשיפּ" האָט דורכגעפירט דעם אוונט אויפן בעסטן אופן.

* * *

די ביכער חולים פאַסייטי האָט דעם ערשטן נאָוועמבער געמאַכט א סור־פריז פאַרטי לכבוד מרס. סינאַל אין איר היים 591½ מאַנטאָן עוועניו. מרס. בוכהאַלטער האָט אין נאָמען פון פאַראיין פּרעזענטירט מרס. סינאַל מיט א נאָלדענער "פין". מרס. סמאָלער איז געווען פאַרזיצערן. אַלע האָבן אויסגע־דריקט גוטע וואונשן צו מרס. סינאַל. ביי שיין געדעקטע טישן האָט מען אַרבראַכט ביז שפּעט אין אוונט. מרס. סינאַל האָט באַדאַנקט פאַר דער מת־נה. דעדעם זיינען געהאַלטן געוואָרן פון די אַנדערע. מרס. סינאַל און אַך מיטער האָבן גע־נעבן א ביישטייערונג פאַר צדקה.

עס זיינען אָנוועזנד געווען פאָל־גענדע פרויען : מרס. זלאָטניקאָוו (די יונגע), מרס. זלאָטניקאָוו, די אַלטע, מרס. פּראָסאָוו, מרס. זאַנאַלין, מרס. סינאַל, מרס. אַרעצקי, מרס. ראָסקין, מרס. ראַכוטין, מרס. העסטרין, מרס. גאָלדין, מרס. ראַבינאָוויטש, מרס.

די פאַמיליע אין דער היים

די ליידים אקזיליערי פון אינד. בני אברהם, האָט דעם 16טן אָקטאָבער געמאַכט א סורפּריז פאַרטי פאַר מרס. וואַלדער, 333 פּלאָרא עוועניו. מרס. זוסקין האָט אין נאָמען פון דער קאָמיטע איר פּרעזענטירט מיט א שיינער מתנה, פון דער אַנדערער מתנה, מרס. ווייַל אויפן פּלאַץ. מרס. ווייַל האָט אויסגעגעבן א גרויסן מאָנטאָן אַלע פריינט. מרס. ריין איז געווען פאַרזיצערן.

עס זיינען אָנוועזנד געווען פאָלגנדע פרויען : מרס. זלאָטניקאָוו (די יונגע), מרס. זלאָטניקאָוו, די אַלטע, מרס. פּראָסאָוו, מרס. זאַנאַלין, מרס. סינאַל, מרס. אַרעצקי, מרס. ראָסקין, מרס. ראַכוטין, מרס. העסטרין, מרס. גאָלדין, מרס. ראַבינאָוויטש, מרס. לענסקי, מר. און מרס. שוסטעראָוו, מרס. גאָלדבערג, מרס. פּאַוולאָטסקי, מרס. דאַנער, מרס. ווערייער, מרס. קלאַס און מרס. לעמבערסקע. מען האָט פאַרבראַכט אַלע אין איינעם זייער פריילאַך

* * *

א גרופּע לאַנדסלייט און פריינט פון דער פּראָפעסיאָנאַל קאָמיטע האָבן זיך פאַרזאַמלט אין דער היים פון מר. און מרס. קראַליק צו באַגריסן אים צו זיין 50 יאָריק געבורטסטאָג.

יוסף קראַליק וועלכער איז איינער פון די בעסטע אין דער זעלבער צייט שטילסטער אַרבעטער אין דעם געזעל־שאַפטלאַכן לעבן אין ווינניפּעג, א מענש וואָס טוט אימער די שווארעצע אַרבעט און האָט זיך קיינמאָל ניט געשטופּט צו דער מזרח וואַנט. דער עולם האָט ווער־קלאַך פאַרדינט די אַנערקענונג וואָס ער האָט געקראָגן. אין דער זעלבער צייט איז צו באַוואונדערן די דעריציקייט פון פריינטשאַפט פון דער פּראָפעסי־קער קאָמיטע, וועלכע פאַרגעסט ניט דו טעג און די יאָרן, די פריידן און ליידן פון אירע ברידער.

זייער האַרציקע באַגריסונגען זיינען אויבערגעגעבן געוואָרן צו דער יובילאַר מיט זיין משפחה. עס איז געווען אַ אוונט פון אמת'ער ברידערלאַכער פריינטשאַפט און איבערגעגעבנהייט. מיט'ן גאַנצן האַרצן האָבן אַלע אַנטייל גענומען אין דער שמחה. אונזער אַל־טער גוטער פריינט, יצחק עלקין, דער שטילער מענש וואָס טראָגט דעם יאָך פון דער שווארעצער אַרבעט און וועל־כער האָט קיינמאָל ניט געזוכט קיין "טשערמאַנשיפּ" האָט דורכגעפירט דעם אוונט אויפן בעסטן אופן.

* * *

"ביזנעס מענס" באַנקעט פון י. מ. ה. דעם 3טן דעצ.

דאָנערשטאָג, דעם 3טן דעצעמבער, זיכן אויזינער אין אוונט, וועט אין ראַיאַל אַלעקסאַנדרא האָטעל פאַרקומען א "ביזנעס מענס" באַנקעט פון דער יאָנג מענס היבערן אַסאָסיאַיישאָן.

א באַריכט פון די טעטיקייטן פון לעצטן יאָר וועט אָפּגעגעבן ווערן און פאַרשלאָגן פאַר דער פּראָגראַם פאַרן סומענדן יאָר, וועלן געמאַכט ווערן.

דער וואונדערבאַרער פּראָגראַם וואָס איז געמאַכט געוואָרן אונם פאַרגאַנג־נעם יאָר דאַרף זיין אַן אַנטייל פאַר אַלע ווינניפּעגער אידן צו שטיצן דעם דאָזיקן קלוב.

NEW PALACE THEATRE

פעלקירק און פּאָוערס

היינט און מאָרגן ווערט געוויזן
א גרויסע דאָבל פּראָגראַם
פאַראַמאָונט ליבע, שרעק, האָס, אין
א דראַמע פון ראָמאַנס און אוואַנ־טיורע אין דעם דזשאַנגל

"מאַמבאַ"

מיט דזשין הערשהאָלט, אין עלענאָר באָרדמאַן
ווינניפּעגער פיטשער
"די דאָד רעגלער"
איין גרויסער געלעכטער
מיט לינאַ בעסקוועט, קלייד קוק
אויך סעריאַל און קאַרטון

מאָנ., דינסט., מיטוו. קומ., וואָך
דאָבל פּראָגראַם
קלאָרא באָו און מיצי גרין,
אין זייער בעסטעס, אין
ליבע צווישן די מיליאָנערן
אויך
"מערידזש פלעיגראַנדז"
מיט
מרע־ערעיק מאַרטש — מערי בריין

א גרויסאַרטיקער קאָנצערט

זונטאָג נאָוועמבער 22טן, אין קאַלעדזש טעאַטער

געגעבן פון דער
ווינניפּעג שטאָט קאָמיטע
פאַר דער עלעק אָפּטיילונג
איינטריט דורך איינלאַדונגס קאַרטלאַך, צו באַקומען ביי אַלע דירעק־טאָרן פון דער שטאָט קאָמיטע און אין אָפיס 280 פּרינסעסטראַס עוועניו.
באַזאָרגט זיך מיט אינווייטישאָנס און העלפט דעם נייטיקן צוועק

סקייטינג היינט אָוונט

און יעדן אָוונט ביז ווייטערדיקער נאָטיס
בענד 8.15 נ.מ. טעל. 37 218 איינטריט 50 סענט

אויך
יעדן נאָכמיטאָג
אויסער זונטאָג
פון 2 ביז 5 נ.מ.

ספּעציעלע רייטס צו סקייטינג פּאַרטיס.

אַמפּיטעאַטער

54 מיליאָן פּעקלאַך זיינען פאַרקויפט געוואָרן לעצטן יאָר

"SALADA" TEA

"פריש פון די גערטנער"

דזשענעראַל עלעקטריק ראַדיאָ מאָדעל קע־62

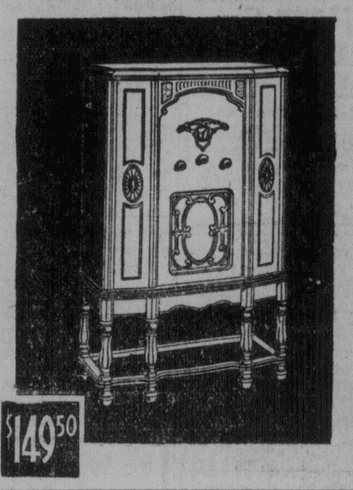

$149.50

פאַר ריכטיקער פערפאָרמענס

דער אָפיציעלער דזשענעראַל עלעקטריק לאַבאָראַ־טאָריום איז ניט פאַרפאָרמענס וואָס איבער־שטייגט איר פיינעם אויסזען. דער לירקוואַס איז א ניי־טיוב סופּערהעטעראָדיין מיט צוויי פּענטאָד טיובס שיעלדינג טאָן קאָנטראָל, און אַוטאָמאַטיק וואָליום קאָנטראָל גיבן צו־צו דער פערפאָרמענס. כדי ריכטיק אָפּצושאַצן דעם דאָזיקן אינסטרומענט באַזאָרט — מעקליינ'ס שאַנדומס און הערט איר פאַרגלייך מיט אַנ־דערע פיינע ראַדיאָס. באַקאַוועמער פאַרשפּרייטער אַב־צאָל פלאַן פאַר די יעניקע וועלכע זוילן עס האָבן.

J.J.H. McLEAN & CO. LTD.
329 PORTAGE AVE.
CORYDON & AYNSLEY 419 ACADEMY RD.
AND AT 10TH ST., BRANDON

די קליינע "גיגאַלאָ" העט

רעבוקס האָט אַרויסגעבראַכט די סטייל

און איצט פאָלגן נאָך אַלע דעזיינערס די פירערשאַפט

"וואָס וועגן קעפּס, דעם סעזאָן ? מיר קאָנען ניט אָפּשטעלן צו טראָגן קעפּס!" אַלע האָבן זיך געוואונדערט וואָס וועט זיין — און איצט האָט עס פאַסירט. רעבוקס האָט געמאַכט די "גיגאַלאָ" — א קעפּ געמאַכט חרוך אין קראָון, אַרומגע־בונדן מיט א ריבאָן, און אַרונטערגעלאָזט אַרום אויג. און פאַר די וועלכע זעען אויס שענער אין א פלאַכער קראָון, האָט די "גיגאַלאָ" זייט דאַמאָלס געמאַכט איר אויפטריט.

סקעטש "אי" זוייזט א "גיגאַלאָ" מאָדעל פון וועלוועטי שוואַרצן סאַלעיל, געטרימט מיט ריבאָן, פרייז

$7.50

סקעטש "בי" זוייזט א שוואַרצע פעלט "גיגאַלאָ" — איינע פון דעבוויי'ס לעצטע מאָדעלן, שיין געמאַכט אָן פראָנט זוייזנדיק דעם נאָקן, און געטרימט מיט צוויי פלעקס פון גלאַנציק שוואַרצן אליגייטאָר לעדער. פרייז.

$7.50

מיליגעריי סעקשאָן, צווייטער פלאָר, האַרגרייוו

THE T. EATON CO LIMITED

אנטי-אידישע ראיאָטן פאַרשפּרייטן זיך איבער גאַנץ פּוילן

(שלום פון זייט 1)

אין טרייוער נאָך דעם אנטיסעמיטישן סטודענטן וואָס איז געטויט געוואָרן אין ווילנע, אין א געשלעכט מיט די אידישע סטודענטן. א סך טראָגן אויף גרינע בענדלאך, ווי א צייכן אז זיי שטייען צו צום אנטי-אידישן באיקאט.

דער "ראזוואי", די אנטי-אידישע באיקאט אָרגאַניזאציע, האָט געראָט א פּאַרזאַמלונג לעצטן מונטאָג, אין ווי דיפעטש באריכטעט, האָט זי באשלאָסן צו באַייגן ענערגיש אידע אקטיווי טעטן.

א צאָל איינציקע אנטאקעס אויף אידן זיינען פאָרגעקומען אין וואַרשע, מיט פיר אַרעסטן. די אומרוהן אין אוניווערסיטעט זיינען פאָרגעזעצט, און דער רעקטאָר האָט אנגעזאָגט, אז דער אוניווערסיטעט וועט בלייבן געשלאָסן פאַר אן אומבאשטימטער צייט, דער סענאַט האָט דערווייל פאָרגעזאָגן א נייע קאָמיסיע פון רעקטאָרן, צו באַטראַכטן די לעצטע אנטווילונגען.

ווילנע, נאָוו. 12 (איטאַ).— די לוחה פונם געטיטן אנטיסעמיטישן סטודענט איז היינט דורכגעפירט געוואָרן, און אלע אידישע געשעפטן זיינען געשלאָסן געווען און קיין איד האָט ניט געוואָגט צו באַוויין זיך אין די גאַסן.

פינף טויזנט מענשן האָבן זיך באַטייליקט אין דער לוחה, וואָס איז אנגעפירט געוואָרן פון 25 נלחים. אויך אוניווערסיטעט פּראָפעסאָרן האָבן זיך באטייליקט. א גרויסע צאָל בלומען קראַנצן זיינען געלעגן אויפן ארון.

די גאַנצע פּראָצעסיע איז געווען ארומגערינגלט מיט א שטאַרקער פּאָליציי וואַך, און זי איז דורכגעגאַנגען רואיק. א שטאַרקע פּאָליציי אָפּטיילונג איז אויך געראָטן געווען אין דער ווערן, און די פייער ברינגאַדע האָט געקאָנט א באַפעל צו זיין גרייט פאַר א דרינגדיקן פאַל.

דער פּאַראַיין פון אידישע סטודענטן האָט היינט ארויסגעלאָזן אן אויפרוף, דערקלערנדיק, אז דריי פון די פאַרוואונדעטע אידישע סטודענטן שווענען צווישן לעבן און טויט, און נאָך צענדליקער זיינען פאַרוואונדעט געוואָרן. די שולד פאַרן געשעענעם וואַרפן זיי אויף די עזדעקישע סטודענטן, וואָס זיינען פאַראַנטוואָרטלאך פאַר די הייצעס און די גאַנצע צרות.

די רעגירונגס דעפּוטאַטן פון ווילנער קרייז האָבן געהאַט א באַראַטונג אין האָבן באשלאָסן צו פאָדערן די רעזיגנאַציע פון א צאָל באַאַמטע פונם ווילנער קרייז.

סאָציאַליסטן פאַרדאַמען אנטיסעמיטיזם

וואַרשע, נאָוו. 13 (איטאַ). — די פּ. פּ. ס. (פּוילישע סאָציאַליסטישע פּאַרטיי) האָט נאָך עטלאַכע טעג שווייגן צום סוף רעאַגירט אויף די פּאַסירונגען.

זי האָט אַדרעסירט אן אפיל צו די פּוילישע אַרבעטער ווידערצושטעלן זיך קעגן דער פּאַנדאַם אַגיטאַציע און פאַרוויזיקן זיך מיט די אידישע אַרבעטער אין זעלבסטשוץ.

דער אפיל ענדיקט זיך מיטן אויסרוף: "נידער מיט אנטיסעמיטיזם!"

די פּ. פּ. ס. פירער לייקענען אָפּ די באַהאַפּטונג, אז זיי האָבן זיך אָפּגעזאָגט פון דער אידישער קאַלא. אַז עייגנדיק, אז אן די סאָציאַליסטישע אונטערשריפטן וואָלט די קאַלא ניט געראָט געווען. דעפּוטאַטישע אונטערשריפטן, וויפל עס פאָדערט זיך פאַר אן אינטערפּעלאַציע.

—(::)—

חלוצים סערטיפיקאַטן געשניטן

ירושלים, נאָוו. 13 (איטאַ).— פון די 1.700 סערטיפיקאַטן פאַר איינוואַנדערער וואָס די אידישע אגענטור עקזיסטירט האָט פאַרלאַנגט פון דער פאַרעסטנער רעגירונג, ווערט פאַרשטאַנען, אז בלויז איין־פינעטל איז אַרויסגעגעבן געוואָרן, און די מיינונג פון זיי זיינען ניט גילטיק פאַר דעם חלוצים טיפּ פון איינוואַנדערער.

די אַראַבישע אָנגעזאָגן וועגן פאַרגרעסערונג די צאָל סערטיפיקאַטן זיינען ענערגיש אָפּגעשלאָגן געוואָרן. אַסער מען האָט מורא, אז די אפיציעלע נאָוטיס פון נאָוו. 15טן וועט ניט אנטהאַלטן קיין ענדערונג פון דער רעגירונג באַשלוס.

—(::)—

דאָס ערנסטע פּונ'ס קריזיס איז פאַרביי, זאָגט ראַבערטסאָן

מאַראַנטאַ, נאָוו. 13. — דאָס ערנסטע פון דער דעפּרעסיע איז שוין פאַרביי, האָט דאָ דערקלערט דער דאָמיניאָנ אַרבעטס מיניסטער, סענאַטאָר ראַבערטסאָן, אין א רעדע אין פּרינסעס אָפּעראַ האָוס אין מאַראַנטאַ. אין א שטאָלץן טאָן האָט ער באַראַטן דעם פאַקט, וואָס דיפּרעסיע אין אַנדערע לאַנדער האָט אַפעקטירט אונדז אין אַ גרויסן מאָס. אַז אַ גרויסן פּאַלאַיי אָפּטיילונג איז אויך געראָטן אין דער ווערן, און די פייער ברינגאַדע האָט געראָטן אַ באַפעל צו זיין גרייט פאַר אַ דרינגדיקן פאַל.

דער פּאַראַיין פון אידישע סטודענטן האָט היינט אַרויסגעלאָזן אן אויפרוף, דערקלערנדיק, אז דריי פון די פאַרוואונדעטע אידישע סטודענטן שווענען צווישן לעבן און טויט, און נאָך צענדליקער זיינען פאַרוואונדעט געוואָרן. די שולד פאַרן געשעענעם וואַרפן זיי אויף די עזדעקישע סטודענטן, וואָס זיינען פאַראַנטוואָרטלאך פאַר די הייצעס און די גאַנצע צרות.

די רעגירונגס דעפּוטאַטן פון ווילנער קרייז האָבן געהאַט א באַראַטונג אין האָבן באשלאָסן צו פאָדערן די רעזיגנאַציע פון א צאָל באַאַמטע פונם ווילנער קרייז.

סאָציאַליסטן פאַרדאַמען אנטיסעמיטיזם

וואַרשע, נאָוו. 13 (איטאַ). — די פּ. פּ. ס. (פּוילישע סאָציאַליסטישע פּאַרטיי) האָט נאָך עטלאַכע טעג שווייגן צום סוף רעאַגירט אויף די פּאַסירונגען.

דער אפיל ענדיקט זיך מיטן אויסרוף: "נידער מיט אנטיסעמיטיזם!"

די פּ. פּ. ס. פירער לייקענען אָפּ די באַהאַפּטונג, אז זיי האָבן זיך אָפּגעזאָגן פון דער אידישער קאַלא. אַז אן די סאָציאַליסטישע אונטערשריפטן וואָלט די קאַלא ניט געראָט געווען. דעפּוטאַטישע אונטערשריפטן, וויפל עס פאָדערט זיך פאַר אן אינטערפּעלאַציע.

—(::)—

קעלאָגג'ס אַלל־ברען באַזאָרגט „קרעפּטיקייט," חייטאַמין בי, אייזען

קעלאָגג'ס אַלל־ברען באַזאָרגט „קרעפּטיקייט" און א באַקוועמער, אַז מער "פאַרטיגער פאָרם. דיעזע „קרעפּטיקייט" איז פיעל ערגליך צו דער קרעפטיקייט אין לעסטס, אָבער עס איז קאָנצענטרירט און א באַקוועמערער פאָרם צו באַזייטיגען פאַרשטאָפּונג.

איינזעניג אין קרעפטיקייט איז קעלאָגג'ס אַלל־ברען נים דאָס זעלבע וואָס איהר זעהט און פּעקלעדזש, נאָר א וויזיבער שטאָפּ. דאָס רויזיגע אויס דעם אָפּ־פאַל פון די געדעדערס אויף א מילדען אופן.

אין דיזער אַרטיקעל ווערט עס אַרויסגעהאָלפן פון וויטאַמין בי, וואָס איז דאָ אין א גרויסער מאָס אין אַלל־ברען. דיזע וויטאַמין גיט די געדערס דאָס ריכטיגען טאָן און האַלט זיי רעגולאַטיזיג.

עסט נאָר צוזאַמען עס קעלאָגג'ס אַלל־ברען מעגליך — וואָס איז גענוגענדיק געגנוג פאַר יעדליכן פאַרשטאָפּונג. אויב איהר ליידט פון געדערס אונערגונגען וואָס ווערט ניט באַזייטיגט דורך דעם, זאָלט איהר זעהן אייער דאָקטאָר.

קעלאָגג'ס אַלל־ברען קוואַל פון אייזען פאַר די בלוט. האָט הנאה פון דעם אַלס סוד־ערל אדער אין געקעכטען, גמעמאַכט פון קעלאָגג אין יאַנדאַן, אנטאַריאָ.

עס העלפט אייך זיך צו האַלטן אין גוטען צושטאַנד

אידישע ביכער פאַרלאַנגט פאַר אידישע פאַציענטן

דער "ביקור חולים" קאָמיטעט פון "נעשאָנאַל קאָנסיל אָפּ דזשואיש וומען", אונטער דער פאַרזיצערשאַפט פון מרס. מ. דזש. פינקלשטיין, בעט אונז צו שטעלן אין אידישע ביכער, אין זייער שטאַרק אין אידישע ביכער, אין בערהויפּט דערציילונגען, פאַר די אידישע פאַציענטן אין די שפּיטאָלן. ער אפּעלירט דערפאַר אַז אַלע אידן וואָס קאָנען אַפּשאַפן אזעלכע, אין וועלכן צושטאַנד די ביכער זאָלן ניט זיין, צוטראָגן זיי צו "דאָס אידישע וואָרט" פאַרן קאָמיטעט, אדער טעלעפאָנירן צו מרס. מ. דזש, פינקלשטיין, מרס. מ. ל. גרין אדער מרס. העפנער. און מען וועט צושיקן אימעצן נאָך זיי.

אַדוואַרטייזט אין "דאָס אידישע וואָרט"

דאָס אידישע וואָרט

אַרבעטער פאַרטיי געוווינט אין עדמאָנטאָן וואָלן

עדמאָנטאָן, אַלבאַ., נאָוו. 13— אויסער דעם מעיאָר, ה. ק. נאָט, האָט די אַרבעטער פאַרטיי אין די מוניציפּאַלע וואָלן געוואונען דריי אלדערמאַן פּלעצער פונם סך הכל פון פינף אין די וואָלן, אַז איין מאַנדאַט. פון א סך הכל פון פיר אין דער סקול באָרד.

נעוועלשאַפטלאַכער קאַלענדאַר

פרייטאָג, נאָוו. 13

אַלל. פאַראַמט. פון חנוכה העובד, 8.30 נ. מ., אין איינענעם לאַקאַל.

אַלגעמ. פאַראַמט פון א. א. ק. צ., 8.30 נ. מ. אין פרייהייט טעמפּל.—

רבי הודוזיוו: תהלים מיט מפרשים 8 נ. מ. אין בנסת ישראל שול.

פייערונג פון אָקט. רעוו. פון לינקע פּוע"צ 8.30 נ. מ. אין פּריאָינסקי.

דריטער פאַרונ. פון ק. מ. ה. א. 8.30 נ. מ. אין איינענעם זאַל, ס. איבראַהאַמסאָן, רעדנער.

זונטאָג, נאָוו. 15

עפנונ. דיסקוסיע וועגן איינפיר פון איד. אויסלייז פאַר העב. וועדטעד: ש. ראַפּאַפּאָרט אייזלייטער 3 נ. מ., אין פּריאָינסקי, אויפ. א. א. קולם. קלוב

פאַראַמט: יונגע לינקע פּוע"צ 2 נ. מ. אין פּריאָינסקיס טיטס.

טוי און שאַקלאַד שאַוער פון מוטער פאַראַיין פון א. ר. פ. ס. שול ביי מרס. קורק, 446 פּרינסעס. 2.30 נ. מ.

טעג־טאָג פון בנסת ישראל סיסט.

אַלגעמ. פאַראַמט. און וואָלן ביי לינת הצדק. און ביקור חולים, 2.30 נ. מ. אין קליינער ת"ח.

קאַנצערט און מאַצע פון מוטער פאַר פון פּריי־שול, 8.30 אוו., אין פּריזאַל

ה' לעסטער ביי פאַרוס פון אַרב. רינג: "ענגלישע און אַמעריקאַנער קלאַסיקער," 2.30 נ. מ., אין פרייהייט טעמפּל.

פייערונג פון אָקט. רעוואָלוציע 8.30 אוו., אין פרייהייט טעמפּל. אויפ. קאַמ. פאַרטיי, איד. אַדב. קולט. צעגעטער און אַדבעטער הילף געזעלשאַפט.

טוי ביי מרס. נאַטיי, 616 פּרינסעס אַוו., 2 ביז שפּעט.

וואָלן פאַראַ. ביי ליידיס אָקט. פון נ. כ. קליניק, 2 נ. מ., אין קליניק.

טוי פון ליידיס אָקט. פון אַהלייעקב שול, פון 3 נ. מ., אין שול.

אָפענע פאַראַמ. פון א. א. ק. צ. 2.30 נ. מ., מאַנימאַנאַ און אייזקינס.

וואָלן פאַראַמ. ביי בני עזרה פרי לאַאַן, 11 פרי, אין קליינער ת"ח.

אַלגעמ. פאַראַמ. פון בני אברהם פרי לאַאַן, 3 נ. מ., אין קליינער ת"ח.

2טע פאַראַמ. פון דראַמ. קלוב פון י. מ. ה. א., 3 נ. מ., אין קלוב צימערן.

דזש. וו. ווילטאָן: "אינטערעסאַנטע קריסטיאַנע פּראָבעמען", 8.30 נ. מ. אין י. מ. ה. א. קלוב.

מאָנטאָג, נאָוועמבער 16

פאַרלעזונג פון ח. שטיינבערג ביי מיטשעל אייר אסן., 8.30 אוו., אין פאַלקס־שול.

מאַס־מיטינג פון שטאָט־קאָמיטעט, 8.30 אוו., אין ת"ח.

ליינען קרייז פון מוטער פאַר. פּרי־שול ביי מרס. פאַלינסקי, 169 באַראָוס.

מ. בלאַשטיין, לעקציע, ביי אינדעפּ. פרי לאַאַן סאַס.

פּערזענלאַכעס :: PERSONAL ::

וואָלץ און נייסטער פאַקס טראַס, נאָו ראַנטרעטער קורס $5.00. טעפּ דענסינג קלאַסן פאַר ביזנעס מיידלאַך, קלאַסן פאַר קינדער.

PROFESSOR and MISS SCOTT
LYCEUM PRIVATE STUDIOS
Phone 88 106

היים און אָפיס פאַרניטשור פאַרלאַנגט
פאַר מזומן געלט.
KILSHAW'S
Auctioneers
Canada Bldg. Phone 29 040

ראַדיאָ איינגנטימער
ווען איר האָט טראַבל מיט אייער ראַדיאָ טעלעפאָנירט 51 536 דערבי נאַראַדזש
סעט באַס
וועט עס באַלד צוריקגעקומען אלע פאַרטן טיפּס, געמאַלטן אין פּסאַק טאָג און נאַכט באַרונג

פייפּס אנטיקן
פאַרניטשור פון נוצלאַכקייט און שייכקייט. זעלטענע אלטע שטיקער, אימפּאָרטירט פון סקאָטלאַנד, דירעקט פון אלטע־שאָטלענדער פאַמיליעס וועלכע האָבן זיי געהאַט אין באַזיץ און זיי אפּגעהיט.

445 מיין סטריט טעלעפאָן 88 249

אַרבעטער פאַרלאַנגט :: HELP WANTED ::

פאַרלאַנגט א יונגערמאַן מיט קענוועניש עקספּיריענס אין א שטאָט אין דער וועסט, צו פאַרקויפן ראַדיאָס, פרידזשידייריס, קאַדעפּט קלינערס און וואַש מאַשינען. דער אַפּלאַנט זונגער מאַן זאָל אנגעבן רעפערענסעס און זאָל אויך קאָנען צושטעלן א באָנד. זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט באָקס 7829.

פאַרלאַנגט א באַי אין א קאַנטרי קלאַב דינג סטאַר, מיט האָבן פעאיקייטן פון סייסמעמעשיג. זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט באָקס 7846.

וואַנגן און קאָקראָטשעס
פאַרניכטעט. אַרבעט גאַראַנטירט
CHARLES RIESS & CO.
376 Colony St. Phone 33 529

שפּאַרט אייער קוילן ביל
און שטעלט אָפּ די וויינטן דורך האָבן אייערע טירן אין פענסטער צוגעפּאַסט מיט די
אימפּרוּאוו מעטאַל
וועטער סטריפּס
נעמאַכט אין ווינניפּעג זינט 1906
אפּשאַצונגען פריי
J. F. DEELEY
1086 MAIN ST. PHONE 56 451

די פאַמיליע פון
הושע קעסאָון ע"ה
לאָזט ווייסן אַלע קרובים, פרייַנט און לאַנדסלייט, אַז זיי וועלן שטעלן א
מצבה
אויף זיין קבר
זונטאָג נאָוועמבער 15
אויפ'ן בני אברהם בית עלמין
אפּפאַר פון רומענישער שול
10 אזייגער פרי

חיה דבורה שולמאַן ע"ה
מיר זיינען טיף געריר פון דעם פריצייטיקן טויט פון מרס. שולמאַן ע"ה. מיר פילן מיט דעם גרויסן צער פון איר מאַן, קינד, דער, שוועסטער, ברידער און דער נאָנצער משפּחה. מיר ווינשן זיי אלעמען נעטרייסט צו ווערן און מער קיינמאָל פון קיין צער ניט וויסן.
מר. און מרס. דזש. גראַנאָווסקי
און פאַמיליע
620 סעלקירק עוועניו

אויפמערקזאַם
מר. י. טרזט
איז דערוויילט אלס פאַרוואַלטער פון דעם בית עלמין פון דער
אינדעפּענדענט בני אברהם סיק בענעפיט סאָסייטי
אין פאַל חלילה פון טויט וועגנדעט זיך צו
מר. י. טרזט
342 דאָפּערין עוועניו
טעלעפאָן 55 494
אין איר וועט קריגן די שנעלסטע און אויפמערקזאַמסטע באַהאַנדלונג
5. לודוויג, פּרעזידענט

:: צו פאַרקויפן :: FOR SALE

סאָליד בריק פּוליי מאָדערן הויז פון 8 רומס, אין פּריטשאַרד עוועניו, ניט ווייט פון מיין סטריט. פּרייז $3.200. א גרויסער באַרגען.

סוויטס פון 2 ביז 5 רומס, אין די בעסטע אַפּאַרטמענטס בלאָקס מיט אלע מאָדערנע איינריכטונגען. רענט פון $20 א חודש און העכער.

נעלט צו לייען אויף בילקין אינטערעסט.

אינשורענס פאַר אַלעריי צוועקן.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאָנס 761 55 און 807 58

צו פאַרקויפן א מענערשן, איטאַלס שפּעשיל, ביסיקל — צוויי מאָנאַטן נעוועס נוצט, גוט ווי ניי. א סך עקסטראַס. $21.50. זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט, באָקס 7832.

צו פאַרקויפן 8 רום הויז פולי מאָדערן, 2 לעקצער, דאָבל גאַראַדזש, אין בעסטן רעזידענס דיסטריקט, אייגנטימער אין סטריט, פאַר א בילליקן הויז.

צו פאַרקויפן: 8 רומס, פולי מאָדערן, $35 א מאָנאַט.

צו פאַרקויפן: 7 רומס, $20.

דיימאָנד איידזענסיס
794 מיין סטריט, טעלעפאָן 56 631
רזיידענס 026 56

:: צו פאַרענטן :: FOR RENT

באַלטיק אַפּאַרטמענטס
קאָר. אייזקינס און מאַניטאָבאַ
צו פאַרלענען 3 און 4 רום סוויטס שיין דעקאָרירט, סקרינד באַלקאָנס רענט רעזיאָנאַבל, סוויטס "די", טעלעפאָן 56 668.

פּעפּשל אויף סוויטס

בלויז צוויי 4־רום סוויטס, מיט באַד רום און האַל פאַרבליבן אין סאַלטער בלאָק, ניי אויסגעדעקאָרירט. באַלד־קער באַזיץ. וועט פאַרענען ווערן פאַר אן אינטערעסירטן פאַמיליע. $25 פאַרן קלענערן און $30 א מאָנאַט פאַר דעם עקסטרא גרויסן סוויט. טעלעפאָנירט 52 477. פרעגט זיך נאָך אין לאַנדערס דראַג סטאָר.

צו פאַרענטן, צו גוטע שכנים, צוויי גרויסע, ליכטיקע און וואַרמע רומס מיט גאַז, עלעקטריק, הייסע וואַסער, טעלעפאָן און אַלע באַקוועמלאַכקייטן. מעסיקער רענט. זיך ווענדן אין 367 טשאַרלס סטריט, אדער טעלעפאָנירט 56 761 נאָך 6 אזייגער אוונט.

רום, אדער רום און באָרד פאַר א פאַרהייראַט קאָפּל אדער פאַר א באַי אדער מיידל, אין אן אנשטענדיקער אידישער היים. זיך ווענדן אין 331 מאַניטאָבאַ עוועניו, טעלעפאָן 53 939.

צו פאַרענטן א צימער, מיט אדער אָן באָרד, מיט אַלע באַקוועמלאַכקייטן, אין א שטילער אינטעליגענטער היים. זיך ווענדן סוויט 16 באַראָס קאָורט, טעלעפאָן 51 263.

באַרד און רום, אדער א רום אַליין אין בוטשער שאָפּ צו פאַרענטן, מיט אַלע באַקוועמלאַכקייטן, נאָענט צו א קאָר ליין. ווענדן 449 פּרינסעס עוועניו.

צוויי רומס צו פאַרענטן, פאַר יונגן מאַן אדער מיידל. שטענדיק היימען ווער אין אַלע באַקוועמלאַכקייטן. זיך ווענדן אין 519 מעקגעל עוועניו.

1 אדער 2 רומס צו פאַרענטן, מיט פרייער נוצן פון דער קיך. זיך ווענדן אין 379 פלאָראַ עוועניו.

צו פאַרענטן 2 גרויסע רומס דאָנס סטערס, מיט האָבן פעאיקייטן פון סייסמעמעשיג. זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט באָקס 7844.

צו פאַרענטן 2 רומס, פולי מאָדערן, אין בעסטן רעזידענס דיסטריקט, אייסס פון מיין סטריט, פאַר א בילליקן הויז.

צו פאַרענטן: 8 רומס, פולי מאָדערן, $35 א מאָנאַט.

צו פאַרענטן: 7 רומס, $20.

דיימאָנד איידזענסיס
794 מיין סטריט, טעלעפאָן 56 631
רזיידענס 026 56

נעשעפט געלעגנהייטן

קלאַדינג סטאָר, איינע פון די עלטסטע און בעסטע סטאָרס אין שטאָט, מיט פאַרקויפט ווערן אונטערן פּרייז, סטאָק אַרום $5,000.

גראָסעריס און בוטשער צוזאַמען מיט מאָדערנעם קאַטעדזש און סטייבלס אין גאָרט ענד. פּרייז בלויז $4.000.

מאַנופעקטשורינג, גוטע געלעגנהייט אין א קעש ביזנעס פאַר מאַן מיט $3.000.

אויב איר ווילט א נעשעפט, זעט

ה. פּערלמאַן און נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
874 Main St. Phone 51 000

פאַרלאַנגט א פּאַרטנער

מיט א סומע פון אַן ערך $5.000, אין א מאַנופעקטשורינג ביזנעס, גרינג צו מאַכן א לעבן פאַר דעם פאַסיק מאַן. זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט באָקס 7844.

קלאַסיפייד סעקשאָן "Classified Section"

ספּעציעלע פּריזן פאַר אַדווערטייזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אָפּטיילונג:

איין פאַר, 55. פאַר אַנטיס לייז	3 מאָנאַטן, $2.15 אַנטיס לייז
פאַר א וואָך, 20ס. " "	6 מאָנאַטן, $4.00 " "
פאַר א מאָנאַט, 75ס. " "	פאַר 1 יאָר, $7.50 " "

שיינעס איבערראַשנדער ווערט

פילקאָ בייבי גרענד
שפּאַגל נייס—איבערראַשנדער ווערט מאָדעל 50, 5 טיוב טי. אר. עף. קאָמפּלעט מיט טיובס פּריז קאָמפּלעט
$58.50
זייער ליכטע טערמינען
$5.50
קעש
$1.25
וועכנטלאַך
וועט צושטעלן די ראַדיאָ צו אייער היים אלץ וואָס איר דאַרפט טאָן אין טעלעפאָנירט מיר 56 213
Shanas Drug Store
א. א. שיינעס, אייגנטימער
842 Main Street
cor. of Dufferin

די בעסטע רינדערנע פלייש
8 סענט א פונט
קעלבערנע פלייש 10¢
בחשנחת, ווער הרבנים
י. דזדעק
467 פּרינסעס עוועניו
טעלעפאָן 52 323

אַרבעטער פאַרלאַנגט HELP WANTED

דרינסטאָג, נאָוו. 17

ל. וועקסן ביי מוטער פאַראַיין א. ר. פ. ס. שול: "לעצטע פאַסטיוואַלס אין ענגלאַנד", 8.30 נ. מ., אין פרייהייט טעמפּל.

פאַראַמ. פון ליידיס אָקט. פון פאַר וואָלאַסטער שול ביי מרס. גאָלדנבערג, 380 פלאָראַ עוועניו, 8.30 נ. מ.

פאַראַמ. פון גוידלס אָקט. פון ת"ח, 8.30 נ. מ.

מיטוואָך, נאָוו. 18

טיי פון יונגע פרויען סיסטערהוד ביי מרס. ס. וואָלפסאָן, 419 קאַלעדזש עוועניו, 2 ביז 12 נ. מ.

וויניפּעג הדסה פאַראַמ. ביי מרס. טעטרניאַק, 430 אלפּערד עוו., 2 נ. מ.

שפּאַציר און פאַרווילונג ביי מוטער פאַראַיין פון פּריי־שול, 8 נ. מ.

פאַראַמ. פון פרויען קולט. פאַרב. פון ת"ח. לערער קושניר וועט אויד. געשטעט. 8.30 נ. מ., אין ת"ח.

טיי פאַר וויכטיקן צוועק ביי מרס. ד. וויינסאָן, 305 באַנאַקערד בלאָק, 3 ביז 11 נ. מ.

דונטאָג, נאָוועמבער 22

טיי פאַר פאַלקסביליאָטעק ביי מרס אייוא שאָ, 361 מאַלבערי, 3 ביז שפּעט

טיי פון וופּ. טש. הדסה ביי מרס. דאַבראָשין, 140 אלפּערד, 2 — 11 אוו.

19־יאָריקער יובילעי פון בנות־ציון גמלות חסדים פאַראַיין. וועטשערע און טאַנץ אין קליינער ת"ח.

קאָנצערט פון שטאָט־קאָמיטעט אין קאַלעדזש שעטאַר, 8.30 אוונט.

"טעג־טאָג" פאַר סטרייטערס פון וואָל. מאַסאָן און סטאָוו.

מיטוואָך, נאָוו. 25

טיי פון כנסת ישראל סיסטערהוד ביי מרס. שייפער, 488 אבערהיין עוו., 2 ביז שפּעט.

דעם מאַקריער רבינ'ס היים

איז 413 באַיי עוו. האַדסאָן. ער בכניס כל יום בבוקר, 8 אזייגער פרוקט ווי אויך אין אונט. טעלעפאָן 591 56.

אַרבעטער פאַרטיי געוווינט אין עדמאָנטאָן וואָלן

עדמאָנטאָן, אַלבאַ., נאָוו. 13— אויסער דעם מעיאָר, ה. ק. נאָט, האָט די אַרבעטער פאַרטיי אין די מוניציפּאַלע וואָלן געוואונען דריי אלדערמאַן פּלעצער פונם סך הכל פון פינף אין די וואָלן, אַז איין מאַנדאַט. פון א סך הכל פון פיר אין דער סקול באָרד.

נעוועלשאַפטלאַכער קאַלענדאַר

פרייטאָג, נאָוו. 13

אַלל. פאַראַמ. פון חנוכה העובד, 8.30 נ. מ., אין איינענעם לאַקאַל.

אַלגעמ. פאַראַמ. פון א. א. ק. צ., 8.30 נ. מ. אין פרייהייט טעמפּל.—

רבי הודוזיוו: תהלים מיט מפרשים 8 נ. מ. אין בנסת ישראל שול.

פייערונג פון אָקט. רעוו. פון לינקע פּוע"צ 8.30 נ. מ. אין פּריאָינסקי.

דריטער פאַרונ. פון ק. מ. ה. א. 8.30 נ. מ., אין איינענעם זאַל, ס. איבראַהאַמסאָן, רעדנער.

זונטאָג, נאָוו. 15

עפנונ. דיסקוסיע וועגן איינפיר פון איד. אויסלייז פאַר העב. וועדטעד: ש. ראַפּאַפּאָרט אייזלייטער 3 נ. מ., אין פּריאָינסקי, אויפ. א. א. קולם. קלוב

פאַראַמ: יונגע לינקע פּוע"צ 2 נ. מ. אין פּריאָינסקיס טיטס.

טוי און שאַקלאַד שאַוער פון מוטער פאַראַיין פון א. ר. פ. ס. שול ביי מרס. קורק, 446 פּרינסעס. 2.30 נ. מ.

טעג־טאָג פון בנסת ישראל סיסט.

אַלגעמ. פאַראַמ. און וואָלן ביי לינת הצדק. און ביקור חולים, 2.30 נ. מ. אין קליינער ת"ח.

קאָנצערט און מאַצע פון מוטער פאַר. פון פּריי־שול, 8.30 אוו., אין פּריזאַל

ה' לעסטער ביי פאַרוס פון אַרב. רינג: "ענגלישע און אַמעריקאַנער קלאַסיקער," 2.30 נ. מ., אין פרייהייט טעמפּל.

פייערונג פון אָקט. רעוואָלוציע 8.30 אוו., אין פרייהייט טעמפּל. אויפ. קאַמ. פאַרטיי, איד. אַדב. קולט. צעגעטער און אַדבעטער הילף געזעלשאַפט.

טוי ביי מרס. נאַטיי, 616 פּרינסעס אַוו., 2 ביז שפּעט.

וואָלן פאַראַ. ביי ליידיס אָקט. פון נ. כ. קליניק, 2 נ. מ., אין קליניק.

טוי פון ליידיס אָקט. פון אַהלייעקב שול, פון 3 נ. מ., אין שול.

אָפענע פאַראַמ. פון א. א. ק. צ. 2.30 נ. מ., מאַנימאַנאַ און אייזקינס.

וואָלן פאַראַמ. ביי בני עזרה פרי לאַאַן, 11 פרי, אין קליינער ת"ח.

אַלגעמ. פאַראַמ. פון בני אברהם פרי לאַאַן, 3 נ. מ., אין קליינער ת"ח.

2טע פאַראַמ. פון דראַמ. קלוב פון י. מ. ה. א., 3 נ. מ., אין קלוב צימערן.

דזש. וו. ווילטאָן: "אינטערעסאַנטע קריסטיאַנע פּראָבעמען", 8.30 נ. מ. אין י. מ. ה. א. קלוב.

מאָנטאָג, נאָוועמבער 16

פאַרלעזונג פון ח. שטיינבערג ביי מיטשעל אייר אסן., 8.30 אוו., אין פאַלקס־שול.

מאַס־מיטינג פון שטאָט־קאָמיטעט, 8.30 אוו., אין ת"ח.

ליינען קרייז פון מוטער פאַר. פּרי־שול ביי מרס. פאַלינסקי, 169 באַראָוס.

מ. בלאַשטיין, לעקציע, ביי אינדעפּ. פרי לאַאַן סאַס.

העטס! העטס! העטס!

יעדע סאָרט פעלט העט ליידים אָדער פעג'ס: דראַי קלינד און ריבלאָקד, געמאַכט אזוי שיין פונקט ווי ניי פאַר דעם קליינעם פּרייז פון
50 סענט
אָט איז אייער געלעגנהייט צו מאַכן אייער העט אין שייפ פאַר דעם סאַשעל סעזאָן. טעלעפאָנירט אונז איצט —מיר וועלן עס צוריקקערן צו אייך אין א באַקס אזוי ווי ניי.
טעלעפאָנירט 37 266
אָדער ברייגנט עס צו איינעם פון אונזערע ברענטשעס

808 מיין סטר.	421 סעלקירק	1062 מיין סט.
טעל. 55 188	טעל. 55 339	טעל. 55 200

PERTH'S
"אייער קלינער"

קעלאָגג'ס אַלל־ברען באַזאָרגט „קרעפּטיקייט," חייטאַמין בי, אייזען

קעלאָגג'ס אַלל־ברען באַזאָרגט „קרעפּטיקייט" און א באַקוועמער, אַז מער "פאַרטיגער פאָרם. דיעזע „קרעפּטיקייט" איז פיעל ערגליך צו דער קרעפטיקייט אין לעסטס, אָבער עס איז קאָנצענטרירט און א באַקוועמערער פאָרם צו באַזייטיגען פאַרשטאָפּונג.

איינזעניג אין קרעפטיקייט איז קעלאָגג'ס אַלל־ברען נים דאָס זעלבע וואָס איהר זעהט און פּעקלעדזש, נאָר א וויזיבער שטאָפּ. דאָס רויזיגע אויס דעם אָפּ־פאַל פון די געדעדערס אויף א מילדען אופן.

אין דיזער אַרטיקעל ווערט עס אַרויסגעהאָלפן פון וויטאַמין בי, וואָס איז דאָ אין א גרויסער מאָס אין אַלל־ברען. דיזע וויטאַמין גיט די געדערס דעם ריכטיגען טאָן און האַלט זיי רעגולאַטיזיג.

עסט נאָר צוזאַמען עס קעלאָגג'ס אַלל־ברען מעגליך — וואָס איז גענוגענדיק געגנוג פאַר יעדליכן פאַרשטאָפּונג. אויב איהר ליידט פון געדערס אונערגונגען וואָס ווערט ניט באַזייטיגט דורך דעם, זאָלט איהר זעהן אייער דאָקטאָר.

קעלאָגג'ס אַלל־ברען קוואַל פון אייזען פאַר די בלוט. האָט הנאה פון דעם אַלס סודערל אדער אין געקעכטען, גמעמאַכט פון קעלאָגג אין יאַנדאַן, אנטאַריאָ.

עס העלפט אייך זיך צו האַלטן אין גוטען צושטאַנד

נאָטיס

מיר לאָזן ווייסן צו אונזערע קאַסטאָמערס, אז מיר האָבן געמאַכט אונזער
963 מיין סטריט ברענטשע
צו
421 סעלקירק עוועניו
דער טעלעפאָן נומער איז דער זעלבער
55 339
מיר בעטן אַלע אונזערע קאַסטאָמערס פון דער נעגנט צו פאַטראָניזירן אונזער ברענטש. מיט אייער פאַטראָניזיג דעם דאָזיקן ברענטש וועט איר העלפן צו געבן אַרבעט נאָך צו עטלאַכע אידן.
Perth Dye Works Limited
נייטן פּאַרטנאַר, מענעדזשער

ווייכטיקער אנאָנס צו אַלע אונזערע קאַסטאָמערס!

די וואַרקינגמענס בעקערי

כאָטש באַקאָנט, אַז
פון מאָנטאָג דעם 16טן נאָוועמבער
ווערט רעאָרגאַניזירט אונזער נאָנצע רעפיוגערי סיסטעם, וואָס וועט מעגלאַך מאַכן צו געבן יעדן קאַסטאָמער נוטץ אַז פריע באַדינונג. ביז איצט פלעגן אַרומפאָרן פון 10 ביז 12 דריווערס, אויף איין נאַס — איצט, מיט דער פולער קאָאָפּע